

Pridiga za 4. pobinkošno nedeljo.

(Dobri namen žlahten zaklad; gov. M. H.)

„Učenik! — na tvojo besedo bom vergel mrežo“. Luk. 5, 5.

V v o d.

Sv. pismo govori: „Če Gospod ne zida hiše, zastonj delajo, ki jo zidajo.“ To je, če Bog ne blagoslovlja našega prizadevanja in truda, zastonj je vse delo in prizadevanje naše. To resnico spoznamo tudi iz dogodbe današnjega evangelja. Vso noč je Peter s svojimi tovarši ribljal in se trudil, in nič niso vjeli. Ko je pa na Jezusovo besedo vergel svojo mrežo, zajeli so veliko množico rib, da se je mreža tergala.

Ljubi kristijani moji! tudi naše delo in trud naš je zastonj in ne verže nam dobička in sadu, če Gospod svojega blagoslova nam ne priverže. Zato ne zabimo nikoli pri vsem, kar počenjamo, k Gospodu svoje seree obračati, in vsako delo s pobožnim dobrim namenom začenjati in izpeljati. Dobri namen je žlahten zaklad, ki naše dela časno in večno blagoslovlja.

To resnico hočemo danes premišljevatí nam v poduk, in Bogu v hvalo. Gospod Jezus, blagoslovi besedo mojo!

R a z l a g a.

Lepa stara legenda nam pripoveduje: Bil je otožen puščavnik, ki se je noč in dan skerbel, kako Bogu prav dopasti. Zdi-

hoval je: Kako hočem v nebesa priti. Da bi le prav vedel, kaj da je meni ubogemu, neučenemu, abotnemu človeku storiti, da božje dopadenje in zveličanje svoje duše zadobim. Pride k njemu angelj božji in povabi ga, da ž njim gre. Angelj ga pelje in prideta k borni bajtici, kjer je borna pa nježna deklica ravno hišo pometala. Vsa vesela je bila in pela je lepo pesmico:

„Gospod! iz ljubezni do Tebe
Delam in počenjam vse,
Hvaljen bodi zdaj,
Vselej do vekomaj!“

Angelj in puščavnik poslušata veselo deklico — potlej potujeta dalej. Prideta v veliko, prelepo cerkev, ki je polna pazljivih kristijanov. Zgovoren pridiznik njim govori s tako navdušeno močjo, da se vse joka in poboljšanje obeta. Ko je pridiga pri kraju, zapusti pridiznik leco ali kancel, in gre tako ponosno pri njima memo, kakor da bi si na svojo zgovornost in učenost kaj porajtal. Zdaj praša angelj puščavnika: Kaj meniš, prijatel moj! kateri teh dveh je več storil in Bogu bolj dopadel, zgovori imenitni pridiznik? Puščavnik odgovori: Se ve, da imenitni pridiznik. . . . Ni tako, podučí ga angelj. Gospod Bog gleda pred vsem na pobožno voljo, na dobri namen; dobri ponižni namen stori, da postanejo naše dela Bogu dopadljive, da bomo zveličani. Zapiši si v serce to resnico, in delaj po njej!

Tako prijatli moji! nar večé nar imenitneše dela, ki svet jih občuduje in hvali, imajo pred Bogom malo hvale in vrednosti, če ne pridejo iz ponižnega serca; pa vsako nar manjše in nizko delo ima pri Bogu svojo ceno in hvalo, ako se stori s pobožno mislijo, iz dobrega namena. Kaj pa je dobri namen? Dobri, pobožni namen je sveta pobožna volja, vse svoje djanje in nehanje Bogu v čast, iz ljubezni in pokornosti do Boga začeti, in izpeljati. „Naj pijete ali jeste, učí sv. apostelj Pavl, ali naj kaj drugega delate, storite vse v čast božjo“. (I. Kor. 2.)

O da bi ti, ljubi kristjan moj! vselej pri vsakem delu obudil ta sveti dobri namen, da hočeš vse Bogu v čast storiti, da hočeš svojo vsakdajno delo voljno in zvesto opravljati iz ljubezni do njega, ki si po njegovi volji v tem stanu, iz pokorščine do njega, ki je dela in stanove na svetu po svoji neskončni modrosti in dobrotljivosti razdelil. Gotovo!

1. Srečen, vesel in zadovoljen bi bil pri svojih težavah, in pri vsej svoji nizkosti. Misлил bi: Vesoljni široki in veliki svet je veliko hiševanje božje; tudi moj posel je

potreben v tem hiševanju; naj mi ravno večkrat terdo gre, naj me ravno butara mojega dela tlači, naj me ravno prevzetni ljudje, ki nimajo prave zastopnosti, v nizkosti moji zaničujejo in v sramoto imajo: kaj bi se togotil, saj vem, da moj nebeški Gospodar me ne zanemarja in moj trud pozna, — njemu v čast hočem si prizadevati in svoj posel veselo opravljati. In, kader prijatelj! svoje delo s takim namenom opravljaš in ž njim Bogu zvesto služiš, ali misliš, da te bo prebogati nebeški Gospodar pustil stradati? Da te ne bo oskerbel s potrebnim živežem? „Jaz sem bil mlad, pravi modri, in sem se postaral, pa še nisem vidil pravičnega stradati ali otroke njegove za kruhom hoditi“. Ako ti tvoje prizadevanje ne donaša bogastva in obilnosti — svojega živeža boš imel v merosti in zadovoljnosti.

2. Pa tudi večno plačilo ti bo prislužilo vsakdanje delo tvoje, kader ga z dobrim namenom, Bogu v čast, iz ljubezni do njega zvesto in voljno opravljaš. Gospod Jezus, ki je obljubil vsak požirek merzle vode, katero iz dobrega serca svojemu bratu podaš, obilno poverniti, on bo tudi tvojo ljubezen, tvojo voljost in zvestobo, tvoje dobre misli, tvoj dobri namen povernil, z večnim nebeškim plačilom povernil. Tvoj posel, tvoje delo na sebi nima pred njim posebne vrednosti; ali voljnost in zvestoba tvoja, dobri namen, po katerem si svoj trud Bogu v čast daroval, to so lepe čednosti, in tem bo večno plačilo. Zatorej nas veseli tvoje serce, ti borni, ponižni delavec in hlapec, ki v svojej nizkosti rad zdihuješ: „Kaj bo enkrat z menoj, ki nimam časa, veliko moliti, ali kak božji pot storiti, ki nimam zamoženja, kake velike dela v čast božjo storiti, kaj posebnega darovati, ali ubogim obilno deliti“. Prijatelj! tudi v svojem delavnem stanu najdeš priložnosti in časa, moliti in hišo božjo obiskovati, tudi mali dar tvoj je Bogu prijetna daritev, pa ne zabi: Če pri vsem, česar se podstopiš, dober namen obujaš, če svoj posel Bogu v čast opravljaš, so tudi tvoje vsakdanje dela, tvoje dela na polju, v hiši, v delavnici Bogu dopadljive, so kot molitev, so kot daritve, in imajo zaslužbo večnega življenja. Dobri sveti namen posvečuje vsako pravično in lepo opravilo. Lepi ponižni namen, vse Bogu v čast storiti, je že marsikterega pastirja, hlapca, delavca in marsikterega bornega človeka med svetnike postavil.

S k l e p.

Ljuba keršanska duša! ako si moje današnje besedo pazljivo poslušala, zaupam si, da v svojem sercu misliš, jaz hočem vse svoje dela in opravila z dobrim namenom začenjati in izpeljavati, jaz hočem vsako jutro, in kadekoli k svojemu delu grem, moliti: „Moj Bog tebi v čast, iz ljubezni do tebe hočem delati, se truditi in znojiti, in vsako potežo voljno in veselo prenašati“. Pa še eno te prosim, glej in skerbi, da se v gnadi božji znajdeš in jo ohraniš, zakaj kakor si že večkrat slišala in dobro veš, greh, smertni greh jemlje in pogublja vsako zaslužno večnega življenja.

Pa kakor svoj posel z dobrim, svetim namenom opravljaš, bodi ljubi prijatelj! tudi v vsem svojem zadržanju pravičen in veren kristjan. Dopolnuj vselej dolžnosti katoliškega kristjana, bodi skerbljiv v službi božji, pokoren predpostavljenim, bodi zvest in pošten v svojem zakonu, priden oče svojim otrokom, prizanesljiv, usmiljen do svojih bratov; — bodi zvest Bogu in bližnjemu! Enkrat pride delopust; tedaj te bo poklical nebeški gospodar; zveličan si, ako ti poreče: „Pridi dobri in zvesti hlapec; pojdi v veselje svojega Gospoda“. Amen.

Pridiga za 5. pobinkoštno nedeljo.

(Od bratovske sprave; gov. —f.—)

„Jaz pa vam povem, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe.“

Mat. 5. 22.

V v o d.

Grenko in bitko je naše življenje na tem svetu, pa ljudje bi si ga vsaj nekoliko lahko posladili, ko bi v lepem miru in edinosti, ter keršanski ljubezni živeli med seboj. Toda nespametni ljudje, namesto da bi si posladili svoje sedajno življenje, marsikterokrat si ga sami le še hujše pelinijo in ostrupajo z jezo in sovražtvom! — Kristus nas ljubeznjivo svari, naj bi ne dali jezi prostora v svojem srcu, pa tudi hudo žuga togotnežem v današnjem svetem evangelju rekoč: „Jaz pa vam povem, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe;“ toda sovražni človek je slep in gluha za tako prigovarjanje, po cele tedne, mesce ali clo leta kuha jezo v svojem srcu, nosi sovražstvo v svoji duši, kakor bi za nauk Jezusov in njegovo povelje nič ne vedel, ali kakor bi res mogoče ne bilo, odpustiti svojemu razžaljivcu, spraviti se s svojim nasprotnikom. Jaz pa vam bom dans razkazal v imenu božjem:

1. da je mogoče odpustiti,
2. da je potreba odpustiti,
3. da je odpuščenje hvalevredno in zasluživo.

Jezus, kralj miru, zgled prizanesljivosti, bodi z nami! Poslušajte!

Razlaga:

1. Marskteremu človeku se nemogoče zdi, odpustiti svojim sovražnikom in razžaljivcem. Toda to ni res. Ni nemogoče, ampak mogoče je.

Po grehu prvih staršev je človek res bolj k hudemu nagnjen, kakor k dobremu, in hudo nagnenje ga žene, hudo za hudo poverniti razžaljivcu. Človek pa, ki ima pamet in prosto (svobodno) voljo, se zamore svojemu hudemu nagnjenju vstaviti, in zmagati hudo poželenje. Da je to res mogoče, spričujejo nam zgledi, ki jih nahajamo clo med neverniki, še več med judi, naj več pa med kristjani. Sokrat je bil sloveč neveršk modrijan. Znašal se je nekega dne med tovarši, kamor je zašel tudi nek človek, kateri je iz različnosti obličja popisoval ljudem različnosti njih dušnih lastnost in nagnenja serca. Rekó mu, naj ogleda tudi Sokrata, ter pové, kaj da sodi o njem. Ga ogleda, ter reče, da je močno togoten in hude jeze. Sokratovi tovarši se vedežu posmehujejo, ker so dobro vedili, kako krotek in pohleven da je Sokrat. Sokrat pa jih zaverne, in kar naravnost pove, da mož prav ima, in da je res bil hudo nagnjen k jezi in togoti, ko je z zatajevanjem samega sebe dosegel toliko krotkost in pohlevnost, kakor jo zdaj vidijo nad njim. To je očitna priča, da ni nemogoče, se premagati, in odpustiti razžalnikom. Taki zgledi so scer redki med neverniki, ker jim ni svetila luč razodenja božjega; več jih najdemo med Judi, zmed katerih omenim lepe sprave Jakobove z Ezavom, njegovim bratom. . . . Naj več takih zgledov pa je med kristjani. In zmed teh vzamem v misel le samo Frančiška Salezjana. Ta sveti mož je bil tudi prav močno togoten po svojem rojstvu; s premagovanjem samega sebe pa je dosegel toliko krotkost, da je clo kot škof naj hujše zmerjanje in razžaljenje voljno preterpel in iz serca odpustil razžaljivcu. — Ti in mnogi drugi zgledi nam lepó spričujejo, da ni nemogoče, odpustiti sovražnikom in razžaljivcem.

To resnico bomo spoznali še tem bolj, če pomislimo, da nam Bog kar naravnost zapoveduje, odpustiti jim, kateri nas žalijo. Bog pa je zvest in pravičen, in nam toraj kratko in malo ne more zapovedati ničesar, kar bi bilo nemogoče. Res si včasih kdo misli: Če si tudi še tako terdno predvzamem, prav iz serca odpustiti razžaljivcu, vendar me le nehoté prevzame, če tudi ne ravno nevolja, pa saj neka groza, kader ga zagledam; jaz mu ne morem zaupati,

nisem v stanu imeti prave odkritoserčne prijaznosti do njega! Na to vam zamorem odgovoriti, ter vas keršansko potolažiti s tim, da naša sv. vera nikakor ne tirja, da bi morali imeti do svojih nasprotnikov in razžaljivcev ravno tako natorno priverženost in prijaznost, kakor jo imamo do svojih staršev in dobrotnikov; nikakor ne tirja, da bi morali z njimi edinih misel biti in edinih želj, zakaj znajdejo se zares ljudje, s kterimi ne moremo in tudi ne smemo biti edinih misel. To pa tirja naša sv. vera, da zatiramo v sebi nevoljo in stud, kteri se nam do njih v sercu dviguje, da jim iz serca odpustimo krivico, katero so nam storili, da smo do njih priljudni in prijazni, da jim iz serca privoščimo srečo, katero vživajo, jim, kar moremo dobrega storimo. V tem obstoji ljubezen do nasprotnikov. To storiti ni nemogoče, če kristjan le resnično voljo ima, ampak je mogoče;

2. Je pa tudi potrebno, ker je to naša sveta dolžnost.

To dolžnost nam naklada sv. pismo stare in nove zaveze: Modri Sirah pravi: „Spomni se poslednih reči, in popusti vse sovražtvo. . . Strah božji imej pred seboj, in ne jezi se nad svojim bližnjem. Zmisli na zvezo Najvišega, in spreglej nespamet svojega bližnjiga“. (Sirah. 28, 6—9.) Te besede nam pač vele vajo prav umevno in razločno, da moramo odpustiti, in scer ne farizejsko in hinavsko, ampak odpustiti iz serca vsem, kteri so nas razžalili. Ravno to nam vele vajo tudi Jezus, ter pravi: „Slišali ste, da je rečeno tarim“: „Ne ubijaj, kdor pa ubija, bo sodbe kriv. Jaz pa vam spovem, da vsak, kteri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe“. Ravno zato je pa tudi prav dostokrat opominjal, odpustiti razžaljivcem, jim ne hudega povračevati za hudo, ampak jim za hudo dobro dajati. „Jaz pa vam rečem“, pravi, hudobnemu se ne zoperstavlja, temveč če kdo vdari po tvojem desnem licu, pomôli mu še unega. In kdor se hoče s teboj pravdati in vzeti tvojo suknjo, temu pusti tudi plajšč. (Mat. 5, 39. 40.) In kakor učenik, učí tudi njegov učenec, ter apostel Pavl, rekoč: „Bratje! oblecite, kakor izvoljeni božji, sveti in ljubi, priserčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, poterpežljivost. Prenesite eden drugega, in odpuščajte si med seboj, če ima kdo čez koga pritoženje; kakor je Gospod nam odpustil, tudi vi!“ (Kolos. 3, 13.) Naša dolžnost, terda, sveta dolžnost je tedaj, odpustiti razžaljivcem; in scer:

Odpustiti kar naglo in bitro. „Solnce naj ne zajde v vaši jezi“, opominja sv. pismo. In vendar je le sila veliko ljudi, kterim solnce ne zajde le samo enkrat, ampak sto in stokrat, in vendar le nočejo odpustiti svojim razžaljivcem. Marskteri po cele leta prenašajo jezo in sovražtvo do eden drugega, in jo vcepijo v serce

tudi še svojim otrokom in družini. Oh! to pač ni in ne more biti prav. Kako pač zamorejo taki ljudje roke stegniti, ter moliti: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom?“ Ali te besede niso lažnjive v njih ustih? In ali s tako molitevjo ne prosijo Boga kar naravnost, da bi jim ne odpustil njih grehov? Zatoraj, ljubi moji! nikar ne pozabite, kaj pravi sv. Pavl, in ne pustite solncu zajti v vaši jezi. (Spravo storite, preden zginje solnce za goró.)

Dolžni smo odpustiti. Če se nam ravno težko zdí, nemogoče pa le vendar ni, in je tudi potrebno, zraven pa

3. tudi še lepo, hvalevredno in zasluživo.

Z odpuščanjem se prikupimo ljudem in Bogu.

Marskteri se boji, da ga bo sovražnik še hujše žalil, če mu odpusti, ter spregleda razžaljenje. In včasih se morda res vtegne kaj takega zgoditi, po navadi pa le vendar ne; marveč si bo z odpuščanjem pridobil serce sovražnikovo. Sv. Pavl nam to prelepo razlaga rekoč: „Ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti; ako je žejen, daj mu piti. Zakaj če to storiš, žerjavico mu boš nosil na glavo“, (Rom. 12, 20.) to je: otajal boš njegovo serce, kakor se led otaja pri ognju, in spravil se bo s teboj. Če bi pa ravno bil tvoj sovražnik tolikanj terdega serca, da bi ne hotel sprave storiti s teboj, in bi ti ne mogel zadobiti njegove prijaznosti, zadobil si boš pa s tim:

Prijaznost božjo, dopadanje božje, ktero je še vse več vredno, kakor pa vsa prijaznost ljudi. To nam obeta Kristus sam, kader pravi: „Ako ljudem odpustite njih grehe, odpustil bo tudi vam vaš Oče nebeški vaše pregrehe“. (Mat. 6, 14.) „Ljubite svoje sovražnike . . . da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih“. (Mat. 5, 44. 45.) Poglejte! kako obilno plačilo je pripravljeno tistim, ki radi in iz serca odpuščajo svojim razžaljivcem; obljubljeno jim je odpuščanje grehov, pravica božjih otrok in erbšina nebeška.

Zares lepo hvalevredno in zasluživo je tedaj odpuščati svojim razžaljivcem. Da bote pa to še bolj spoznali, naj vam povem naslednjo prigodbo: V nekem kraju na Nemškem, je živel nek cerkven ključar (cehmajster) in ta mož je imel sina, po imenu Feliks-a. Njegov sosed in prijatelj pa je bil nek tesar z imenom Flur, čegar sin je bil Bogomir (Gottfried). Tudi Feliks in Gottfried sta se rada imela, in marskterikrat skupaj igrala. Nekega dne pa se spreta zavoljo neke male reči. Feliks namreč je pri-

povedoval Gottfriedu, da je zdaj dovoljenje dobil, streči pri sv. maši. Gottfried pa ga zasmehuje in na zadnje zauba, in pobegne. Feliks popade kamen, in ga zakadi za njim. Gottfried postoji, pobere drugi kamenj, in ga zažene nazaj v Feliksa. Ali nesrečni kamen zleti v kuhinsko okno, ter ga zdrobi. Na to Feliksova mati iz hiše prihiti, in jo vdere za Gottfridom. Doteče ga ravno pred hišo Flurovo, ga hudo ošteje in terdo strese za ušesa, da se fantič zadere kar na ves glas. To slišati, prisope njegova mati iz hiše, in boj se začne med materama. Gottfridova mati se poteguje za svojega ljubčika, in Feliksova mati terja, naj se jej škoda poverne, ter plača sterto okno. Hudo se pričkate, vse togotne greste vsaksebi, in sovražtvo je storjeno, in to ne le med ženama, ampak tudi med možema, ker cehmajster se je moral sukati, kakor je ona hotla, tesarja pa je žena pregovorila, in na svojo stran dobila. Ker Flur ni hotel škode poverniti, jeli so se clo tožiti, in iz malega otročjega prepira se je zleglo veliko in hudo sovražtvo. — Nasledi so se kmalu pokazali. Poprej sta eden drugemu zdaj tu, zdaj tam storila kako ljubav, in tudi sosedinje pri gospodinstvu ena drugi kaj pomagale. Zdaj je vse to jenjalo, kar je marskterikrat obedve družini prav hudo stalo. Pa sovražtvo ju je slepilo, da so se ogibali eden drugega in se varovali, srečati eden drugega. In to sovražtvo staršev se je preselilo tudi na otroke, med kterimi se scer enaki otročji prepiri kar naglo poravnajo. Toda starši, od svojega sovražtva slepi, niso zmerkali, kaj se godi v sercu njih otrok. — Med tem se je približal tisti čas, kterega si je Feliks tako serčno želel, in od kterega je bil tudi Gottfridu pripovedoval: čas namreč, da je Feliks ministrant postal. S perva je le zvonil, v zakristiji in cerkvi pospravljaj in pripravljaj, kar je treba bilo, in na zadnje je smel še le streči pred altarjem pri sv. maši, potem, ko je navadno poskušnjo dostal. — Nedelja, o kateri je imel pervikrat streči pri sv. maši, je prišla. Feliks je komaj čakal, da je jelo vabiti. Kar urno zdaj steče v cerkev, ter pozabi na jed in vsako drugo reč. Mati mu naroča, paznemu biti, in na to ga poškropi z žegnano vodo, in iz doma spusti. — Pridši v žagred se Feliks obleče v rudečo suknjico in belo srajco, in se pripravi na sv. opravilo. Božja služba se začne, in fantič se obnaša tako lepo in spodobno (ljubeznjivo), da se je vsem prikupil, naj bolj pa materi, ktera se ga kar ni mogla nagledati. — Domu pridši je fantiča objela in se veselja razjokala. Tudi Feliks je bil ves vesel, da nič ni bil zastal pri molitvah, in mu je šla vsa služba gladko od rok. — Med tem je minula zima in spomlad je prišla. Velik teden in velika noč so bili imenitni dnevi za mladega ministranta. Tudi binkošti preidejo, in napočil je prelepi praznik sv. R. Telesa. To je bil ministrantov naj ljubši dan. Postavljanje majev, pripravljanje in lepšanje altarjev za procesijo so mu bile preljube opravila; še

ljubše pa mu je bilo, da je smel na ta dan danes pervikrat v ministrantovskem oblačilu za procesijo. Oh, to je bilo veselje! — Popoldne pa ga je čakalo posebno opravilo: Po stari navadi so dobivali vsi, ki so pri procesiji kaj pomagali, primerno povračilo. In oče in Feliks sta imela opraviti zadosti. Kar je bilo bolj revnih, hodili so sami po plačilo v cehmajstrovo hišo, bolj premožnim pa ga je oče po Feliksu pošiljal na dom. Tudi ta dan se spravi Feliks na noge, ter hodi po mesticu, da donaša na odločene kraje dvajsetice, ktere je oče pripravil ter v papir zavil že poprejšni dan. Vedel je, da bo prijazno sprejet, kamorkoli se bo oglasil, in za svojo pot je dobival po navadi en krajcar. Pač je imel lahke noge mali ministrant! Lepo si je bil zverstil svojo pot, da je v kratkem zveršel svoje opravilo. — Le še ena hiša mu je bila ostala. Prihranil si jo je za naj zadnje, dasiravno je bila naj bližej, in ta je bila hiša Flurova, s katerim so bili še zmirom v sovražtvu. Ravno zato ga je Feliks postavil v naj zadnjo versto, in šel tje še le proti večeru. Tesar (Flur) je sedel v hiši na stolu. Solnce je šlo ravno za goro, in pošiljalo svoje zadnje žarke v hišo. Skoz od-perto okno pa je vel duh različnih cvetlic in zelišč ter Fluru v spomin skliceval lepo opravilo ravno preteklega dne. In njegovo serce se je jelo tajiti, in je postalo tolikanj mehko, da bi bil rad celemu svetu prijateljsko segel v roko, ter rekel: O kako lepo je na tem svetu, ko bi si le sami ne podirali veselja! — Na to pa mahne z roko, kakor bi hotel to lepo misel iz glave si izbiti, in pravi sam med seboj: Si mora že tako biti! — Med tem stopi fantič v hišo z dnarjem v papir zavitim. Se odkrije, tesarja pozdravi, dnar na mizo položi, ter pravi: „Tu je dnar, ktereга so oče poslali!“ se oberne in hoče iti. Tesar zbudivši se iz svojih misel, razvije papir, in reče fantiču: „Počakaj fantič! ti moram dati tvoj krajcar!“ — „Nočem nobenega krajcarja, lahko noč!“ reče Feliks prešerno. — „Tako? reče Flur osupnjen, kteremu se je inako storilo, da je že fantič razodeval sovražne misli s svojim ošabnim obnašanjem; na to pa pristavi: „Če je pa krajcer čisto nov?“ — „Čisto nov?“ vpraša fantič, in postoji, kakor bi ne vedel kaj storiti. — „Le poglej ga, čisto nov je“, zaverne tesar, ter potegne iz žepa ves svitel krajcer. Feliks ogleduje leskeči dnar; rad bi ga bil imel, vendar pa se zaverne in pravi: „Naka; ne smem; le obderžite ga!“ — Flur je spustil dnar na tla, kjer je zažvenklal in po tleh se enmalo zaterklal, po tem pa obležal. Fantič, kteremu je bila priljudnost že prirojena, steče za dnarjem, in ga pobere. Tesar ne more sterpeti, in se z dopadanjem ozira za fantičem. — „Poslušaj me“, reče ves prijazen, „kakor sem videl, dobil si zdaj službo, ter ministrant postal, in to prav verli ministrant“. — „Kaj ste me vidili?“ vpraša kar naglo Feliks, kteri je kar na enkrat v nemar spustil vse sovražtvo s tim, da je Flur

besedo napeljal na to, kar je fantiču bilo naj ljubše opravilo. — „Se ve, da sem te vidil. Prav lepo si se obnašal. Sosebno všeč pa mi je bilo, da nisi okrog sebe zijal, kakor drugi ministranti!“ — „Zdaj bom kmalu prišel na drugo stopnjo, in smel nositi kadilo (čolniček)“ — pripoveduje Feliks ves vesel. — „Da te, in potlej še za eno stopnjo naprej, in boš dobil kadilnico v roko! Kaj ne, da te že davno bode v oči?“ reče Flur. „Glej! tudi jaz sem bil svoje dni ministrant, in sem sukal kadilnico, da so iskre letele na vse strani. Oh to je bil lep čas! In tvoj oče so takrat nosili kadilo zraven mene. In sva ojstro pazila na druge; pa se tudi med seboj včasih kaj sperla: Naj hujše je bilo enkrat v turnu. Obadva sva prišla za verv, da bi zvonila prazniku. Nad tem se spreva. Tvoj oče me pahnejo v stran; jaz pa popadem za verv, da bi se žnjo branil. Ko pa verv nategnem, zagublje se žvenkelj, in vdari po glavi tvojega očeta, da omedli, in padejo na tla. Oh, kako sem se vstrašil! Na glas sem zaupil. Vergel sem se na očeta, se jokal, ga klical po imenu, pa zastonj! Rad bi bil tekel iz turna, iskat pomoči, pa sem se bal, da bi oče med tem ne bili duše izdihnili. Strašno hudo mi je bilo pri srcu! Zdelo se mi je, da slišim glas, kateri mi pravi: „To je storil tvoj hudi duh, kateri te je tako dalječ pripravil s tvojo togoto!“ Sklenil sem in si zavzel za terdno, nikdar več ne spustiti nad se tistega hudega duha. Tresel sem se, kot šiba na vodi. Zdaj ura zarožlja, in ko zvon zapoje, prebudi se tvoj oče. Ves vesel zavriskam in objamem tvojega očeta. In od tistega dne se nič več nisva pričkala v svoji službi, marveč se vselej lepo verstila, in zaporedoma opravljala svoje sveto opravilo. — Zvesto je Feliks poslušal. Na to pa rekel ves priprost: „Ali je mar tisti hudi duh spet prišel nad vas?“ — „Zakaj?“ vpraša Flur osupnjen. „Zato, ker mojega očeta nič več ne morete terpeti“, zaverne fantič. Ravno je ura jela biti, in kukati kukovica, ktera je bila v njej. Feliks se nanjo ozre, in tedaj ne zapazi, kako močno da je bila pregrela Flura njegova beseda. Da bi bil pa to prikri, je besedo hitro drugam obernal, ter rekel: „Povej mi, fantič! kako pa gre z latinskimi odgovori? Ali znaš vse iz glave?“ — „Da, znam jih do dobrega“, zaverne Feliks. „Prav tako! Kar človek stori, mora dobro in popolnoma, to je moja misel. O mojem času smo imeli ojstro poskušnjo. Kader smo dobili kakega novince, moral je brez usmiljenja vse odmoliti od konca do kraja. Poglavitna reč, se ve, je bila „Confiteor“ (očitna spoved). Če je tu kaj zastal, smo ga kar naravnost izpeljali iz žagreda, ter mu rekli, naj se spet oglasi, kader bo bolje znal. He, fantič! ali bi ti obstal poskušnjo z „očitno spovedjo?“ — „Če le hočete kar hitro“, poprime Feliks, in se kar naglo pripravi. Oberne se proti britki martri, sklene roke in začne s prazničnim glasom: „Confiteor . . . in tako naprej. Dalj ko moli,

lepše mu sije pobožnost iz obličja. Zdelo se mu je, da kleči pred altarjem, in krog njega angelci, kateri tudi strežejo pri sv. maši, kakor mu je pravila mati njegova. S serčnim veseljem ga gleda Flur. Ko pa pride do besedi: „mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa“ (moj dolg, moj dolg, moj naj večji dolg) nagnil je glavo, in spodobno terkal na persi. To pa je Flura tako prevzelo, da skoči na noge, se strese, in čudno ginjen povzame te besede za fantičem, ki se nad tem prestraši, da zastane v molitvi. Flur, pravim, povzame besede, in pravi: „Da! zadolženje, moje zadolženje, moje naj večje zadolženje! . . . Kaj otrok mi mora to pridigovati? Prav, iz ust malih si pripravlja Gospod svojo hvalo, pa pošilja tudi včasih svoje svarilo“. Hudo ga je peklo sovražtvo; zdelo se mu je, da ga Gospod kliče; in blagor mu, poslušal je Gospodov glas! — Fantiča, vsega osupnjenega, vzame v naročje, ter mu reče ves prijazen: „Pojdi, ljubček! greva k tvojemu očetu; jaz sam te tje ponese!“ — In res je to storil. Vzel ga je, in nesel. Feliksova mati je stala na pragu. Noge jej odpadejo, tako se je vstrašila. Mislila je da se je kaka nesreča pripetila ljubemu fantiču. Sosed pa jo ljubeznjivo potegne seboj v hišo, stopi naravnost pred cehmajstra, postavi fantiča med njegove starše, pomoli gospodarju desnico in pravi: „Obadva sva zadolžena, jaz pa sem bolj dolžen, zakaj jaz sem bil prvi dolžen, pravdo poravnati. Toda ni še prepozno. Glej! pridem da ti roko podam v bratovsko spravo. Bodimo si spet dobri, kot poprej!“ Osupnjena ga gledata cehmajstrova, in ne vesta, kaj jima je. Flur pa pravi: „Vse se bo vama razjasnilo. Za zdaj le toliko. Vajni ljubi sinek je tega kriv. Pridigo mi je naredil, čudno pridigo. Le iz treh besed je sestavljena, toda v živo mi je šla. Po njem me je zaklical Bog, da se spravim z vami! Vbogat sem, tu le podajte mi roko!“ Te priserčne besede so naenkrat izpibale vse sovražtvo iz serca cehmajstrovih. Ves prijazen mu oče roko poda; mati pa sosedu lepo postreže, pa hiti pripravljat večerjo. Pa to jej ni zadosti. Hitela je še po ženo Flurovo, katero je z ljubeznjivo besedo, se ve da naglo pregovorila, da je tudi prišla na obed. Bili so veseli, da že davno ne tako, ter občutili kako sladko je, kader ljudje v ljubi edinosti in keršanski ljubezni skupaj živé.

S k l e p.

Ljubeznjivi poslušavci! slišali ste, da je mogoče, spraviti se s svojimi razžaljivci; slišali ste, da je to tudi potrebno; slišali ste, da je to tudi lepo, hvalevredno in zasluživo. Odpustite toraj

vsem svojim razžaljivcem, spravite se, in živite posihmalo med seboj v edinosti in lepi zastopnosti, da se spolni tudi nad vami, kar obeta Jezus rekoč: „Blagor mirnim; otroci božji bodo imenovani!“ Amen.

Pridiga za 6. pobinkoštno nedeljo.

(Zakaj si nekteri vsakdanji kruh tako težko priskerbljujejo;
gov. F. R.)

„Od kod bo kdo zamogel tukaj v puščavi jih nasititi s kruhom?“ (Mark. 8, 5.)

V v o d.

Zveličar sveta je prinesel grešnikom milost in odpuščanje, nevednim je prižigal luč prave vere, žalostnim je dajal tolažbo slabim pa pomoč. Bil je on v dušnih potrebah vsegamogočni pomočnik in tolažnik; pa tudi v časnih in telesnih zadevah je rad potrebnim pomagal. To nam kaže današnje sv. evangelje prav jasno. Štiri tisuč ljudi je šlo za njim v puščavo in že tri dni so ostali pri njem, ter poslušali nauke njegove. Pa pošel jim je živež, lačni so postali in koj reče Zveličar: „Množica se mi smili, zakaj glejte oni nimajo jesti“. Potem jim ukaže, naj se vsi vsedejo, ter jim po čudežu oskerbi kruha in rib, da se nasitijo.

Glejte, ljubi moji! v tem čudežu se kaže vsegamogočnost Sinu božjega; v njem kaže se pa tudi njegova ljubezen in dobrotljivost do ubogih ljudi. Bog nam pomaga v revah in nadlogah, in on oskerbljuje kruha lačnim revam. Sam božji Sin je rekel: „Pridite k meni vsi, ki ste žalostni in obloženi, jaz bom vas poživl“. Vendar, prijatli moji! od kod pa pride, da si nekteri

vsakdanji kruh tako težko oskerbljujejo; da nekteri kruha stradajo in svoje truplo komaj obleči zamorejo? Glejte, to pride večidel od tega

1. ker svojih moči rabiti in napenjati nočejo,
2. ker božje dari napek obračajo in zapravljajo,
3. ker zraven dela na Boga in molitev pozabijo.

To so vzroki ali razlogi, zavoljo katerih marsikdo vsakdanji kruh si tako težko priskerbljuje. Da je zares tako, to vam hočem zdaj na kratko razložiti. P. m.

R a z l a g a.

Kristjani moji! naša zemlja nam daje moko za kruh, zdravo pijačo in vsakteri živež, ako ga sebi le pridelati hočemo. Po svojej stari in čudni navadi nam to obilno in mnogotero poverne, kar smo jej ob času setve izročili. Že skoz tavzente let preživlja zemlja na milijone ljudi, in le ob posebnej nesreči se zgodi, da ljudje za lakoto umirajo.

1. Da pa nekteri tako težko sebi živež priskerbé, to pride od tega, ker svojih moči rabiti in napenjati nočejo. Živež ne rase sam o sebi, temoč človek mora polje po svojej moči in pameti obdelovati, nasejati in nasaditi. Kdor pa ne dela, dokler še moči ima, temu se ja prav godi, ako za svoje lenobe voljo strada in silo terpi. Pridno delati in se truditi, to je ključ do polne sklede jedi. Kdor pa delati noče, ta naj tudi ne jé. — Ti imaš znabiti gospodarstvo, pa nič ne gre prav po sreči: sprašaj sam sebe, znabiti se ko gospodar ali gospodinja premalo potrudíš, znabiti se tvoji posli ali otroci v tem pregrešé. Čič ne da nič, lenoba je mati uboštva, pridnost pa napolnuje prazne hrame in skednje s prežlahtnim sadjem in žitom. Znabiti si sam za se, ti si še terden in močen, prav lahko bi komu služil: vendar rajše gostuješ, da bi mogel tudi nektere vsakdanje dni praznovati in posedati. Znabiti si neomožena (ledig) ženska; na mesto poštene službe si poiščeš rajše kako kajžo, da ko gostja (ofrova) tam prebivaš; prosit hodiš in se s svojimi otroci izgovarjaš, da delati ne moreš. — Glejte vse take pripravlja v siromaštvo le sama lenoba.

Drugače je pa takemu, ktereга je kaka nesreča zadela, kteri

je zbolel ali starosti oslabel, kateri zaslužka ne dobi, čeravno bi delati hotel. Takošni svoj žalostni stan niso sami zadolžili, ali si vsaj sami zdaj pomagati ne morejo. Takošne moramo v kerš. ljubezni podpirati in jim pomagati. Bog daje in obranjuje bogatim bogastvo tudi zategavoljo, da bi ž njim oni ob času potrebe podpirali tiste, ki stradajo in silo terpé. — Dokler so potovali Judje skoz puščavo, kjer živeža najti ni bilo, pošiljal jim je Bog sam mano za živež. Ko so pa prišli na rodovitne kraje kanaanske, tam so morali si živež sami pridelovati. Tako je tudi z nami, ljubi kristjani! delati in truditi se mora, kdor hoče živež imeti. V neki pesmici sem pa našel sledeče verstice: „Oj kmet, alj veš do kruha pot? alj veš kje poln dobi se sod? Plug in motika vesta za-nj, le vprašaj ju, kdar vstaneš z sanj. Pa zgodaj vstani; nezaspan robotaj, dokler sije dan; in kdar se leto jeseni, se ti na polji hleb zori“.

2. Nekterim se pa hudo godi, ker božje dari napek obračajo in zapravljajo; vzlasti se jih mnogo pregreši s prevzetnostjo v jedi in pijači, pa tudi v obleki. Najdejo se take matere, katerim za vsakdanji živež terda gre, vendar njih otrok mora še nositi zlato v ušesih, zlato na perstu, in po novejši prav košato obleko: da se otrok le prav kmalo odvadi delavnosti in lepe ponižnosti, pa se navadi lenobe in prevzetnosti. In kaj postane iz takošnih otrok? Kaj prida le malokdaj; dela navajeni niso, pa vendar bi na praznik radi prav nališpano se nosili. Ves svoj zaslužek obešajo na grešno truplo svoje in ga na ogled postavljajo. Za nekaj pisanih cot dolgove narejajo, ako se jim priložnost ponudi, tedaj se tudi goljufije in kraje ne bojé, še celo nedolžnost jim je na prodaj. Kaj čuda, da nosijo takošni prazno mošnico; kaj čuda, da mora kmalo obožati oče, ki ima več takošnih sinov ali hčer? — Prej kedaj, tako povedó stari možje, so oblačili se ljudje bolj v domačo robo in so bili premožni; zdaj je pa marsikaj drugače postalo.

Prej kedaj, pravijo stare gospodinje, so se živeli ljudje tudi bolj od domačih reči. Jedli in pili so to, kar je rodilo domače drevje, in prineslo domačo polje; zraven tega so bili zdravi in pa tudi bogati. Nekaj let sem je pa tudi precej reči znanih, ktere se dovažajo iz daljnih dežel, iz globoke Turčije, ali celo čez morje iz Amerike in Azije. Te reči sicer niso boljše, tudi ne boljši kup ko naše, vendar je ljudje radi kupujejo, radi kuhajo, radi pijejo ali v dim pokadijo. Ako imaš tako razvajen želodec, da moraš njemu vsakega dne kaj posebnega v daritev prinesti, bodi si žganja ali vina ali dobrih jedi: glej vse to sega v mošnico in jemlje denar. Ako si ti sam tako razvajen, da moraš vsako nedeljo in

včasih še kdaj posebej pri kvartah sedeti, ali z drugimi veselo si krajšati čas: žida je draga, židane volje biti še dražje. Po takem ni čuda, ako na zadnje obožáš in tebe revščina stiskati začne; ni čuda po takem, ako si nikoli pomagati ne moreš in vselej revček ostaneš. — Ne lišpaj in ne pitaj svojega trupla preveč, saj ga bodo znabiti že kmalo le červi glodali.

Naš Zveličar nas ni učil prositi: Daj nam to, kar bi mi radi imeli, kar bi za želodec bilo in za nosnice dobro. On je nas učil prositi: „Daj nam dans naš vsakdanji kruh“; daj nam to, česar nam je neobhodno potreba, da si življenje ohranimo. To pa Bog vsakemu da, kdor pridno dela in molitve ne pozabi. Varčen, po zastopnem varčen (šparliv) moraš pa vendar biti, saj komur krajcarja ni mar, ni nikdar ranjšu gospodar. Zapravljivec bi pa opomnil neke pesmice, ki pravi prav zbadljivo: „Veš kod se v siromaštvo gre? Skoz hiše s smreko znamenjane! V njih sladko vince točijo in nove kvarte hranijo. In v zadnji torba se dobó, kdar pojdeš ven, le vzemi jo. Oj kak' se ti lepo poda — beraška prazna mavhica!“

3. Spet drugi si zategavoljo težko oskerbljujejo vsakdanji kruh, ker zraven dela na Boga in molitev pozabijo. Resnična in premisljiva vredna je beseda sv. pisma: „Ako Gospod ne zida hiše, tedaj se zastonj trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, tedaj zastonj čuje, kdor ga varuje“. (Ps. 126, 1.) Brez blagoslova božjega ni prave sreče nikjer, Bog pa svoj nebeški žegen posebno rad tistemu daje, kdor ga za-nj prosi. Zatoraj zdihnite zjutraj k Bogu in ga prosite pomoči, in zvečer, preden se vležete spat, zahvalite se njemu za sprejete dobrote. Tudi kratka pa serčna molitev Bogu dopade, ako človek zavolj obilnega dela ali trudnosti več moliti ne more; vendar molitve čisto opustiti nikdar ne smemo. — Prav posebno so pa nedelje in prazniki za to odločeni, da bi se ob njih spomnili Boga in od dela prenehali. Stvarnik sveta sam je ukazal, kakor je zapisano v II. Moz. 20, 8—11.: „Spomni se, da posvečujesh sabotni dan. Šest dni delaj in opravljaj svoje dela; sedmi dan je sabota Gospoda, tvojega Boga; ne delaj nobenega dela ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne tujec, ki je znotraj tvojih vrat“.

Izraelcem je bila toraj sabota, nam pa je nedelja den počitka. Razsvetljeni od svetega Duha so postavili že aposteljni namesto sabote ko sedmega dne za praznik nedeljo ko prvi den v tednu, in imenovali so ta den „den Gospodov“. To so pa storili zategavoljo, ker je Zveličar ravno na nedeljo dopolnil svoje novo vstajenje,

to je dušno prerojenje človeškega rodu. — Posvečevanje sv. nedelje pa tirja od nas, da po božjej naredbi tega dne opustimo vse hlapčevske dela, razuzdano veselje, zlasti pa greh; obiskovati moramo pa božjo službo, spomniti se Boga in svojih dolžnost do njega, bližnjemu pa dobrote deliti. Le žalostno je, da se po nekterih krajih ravno v delopustih in nedeljah godi naj več poloma, gerdega vpitja, ponočevanja in družega razuzdanja! Od kod bodo takošni imeli žegen božji, ako Bogu ne dajo, kar je božjega?

Nekdaj je državna oblast podpirala zunanje posvečevanje nedelj in praznikov, ona je tudi prepovedala očitne hlapčevske dela in to, kar božjo službo ovira. Danes je pa državna vlada teh misli, da v tej reči naj vsak tako dela in sodi, kakor se njemu poljubi. Kristjani moji! odslej je popolnoma le naša skerb, da Gospodove in cerkvene zapovedi zvesto spolnujemo, čeravno nas k temu nikdo ne sili. Sreče in bogastva pa delo ob nedeljah in praznikih nikomur ne prinese. Tak dela in se trudi vse dni, pa dostikrat zraven še silo terpi. Lepa zvonikarjeva pesem pa pravi: „Kdor hoče živeti in srečo imeti, naj dela veselo in moli naj vmes; zvonovi zvonite k molitvi vabite, ker prazno je delo brez žegna z nebes!“

S k l e p.

Keršanske duše! cesar na tronu in kmetič na polji vsak srečen biti želi; med srečne pa tega ne prištevamo, komur se za vsakdanji živež huda godi. Povedal sem vam troje reči, zavoljo katerih si nekteri svoj kruh tako težko oskerbljujejo, da bi se teh varovali v svojem življenji. Bodite toraj delavni in varčni, zraven pa na Boga ne pozabite. Amen.

Pridiga za 7. pobinkošno nedeljo.

(Od pekla; gov. K. K.)

„Vsako drevo, katero ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo“.

V v o d.

Ste slišali, ljubi moji! ojestro resnico Jezusovega nauka:

„Vsako drevo — vrženo?“ Dobro drevo se pa po svojem sadu pozna; ne po deblu, ne po vejah, ne po listju ali cvetju, ampak po sadu. Tako tudi kristjanu nič ne hasne, da je kristjan, tako rekoč drevo, v vertu zveličanske cerkve zasajeno, ako pa sadu dobrih, kršanskih, zveličanskih del ne prinaša, ako pa sveti veri zvesto ne živi. Posekan bo, pogubljen bo, v ogenj vržen, ne da bi zgorel, ampak gorel vekomaj. Strašna resnica, ktera vse naše kosti s trepetom spreleti. Le škoda, da jih veliko na to nič ne porajta. Brez vsega strahu grešijo, v grehu se starajo in tako si — ako jim Bog posebne gnade ne da — gotovo pogubljenje nakopavajo; godi se jim po besedah sv. pisma (Tob. 21, 13.): „Otroci pri igrah skačejo; boben in citre nosijo, se sladke muzike veselijo; pa kakor bi trenil, padejo v grob“.

Da vas pred to nevarnostjo svarim, je moja pastirska sv. dolžnost, in tudi mislim, da vam naj večo dobroto skažem, ako vam od pekla govorim, čeravno se ušesom ta nauk ne prilega, ker tako se ga bote lagljeje vbrani. Danes vam torej hočem dokazati, da je pekel in sicer: 1. iz človeške pameti, 2. iz sv. pisma.

Začnem v imenu Jezusovem in v zaupanji na priprošnjo Marije in vseh svetnikov božjih!

Razlaga.

Da je pekel, uči te že lastna pamet, ktera ti pravi, da mora pravica biti, ktera vsakemu razdeli, kar si je zaslužil. Glej, ti veruješ, da so nebesa, ker se ta vera tvojemu sreju prilaga. Ako pa so nebesa, kjer pravični Bog vse dobro plačuje, kjer bo vsak požirek vode, iz dobrega srca žejnemu podan, obilno poplačan, tako tudi mora pekel biti, kjer hudobija svojo zaslužno kazen prejme. Ako bi temu ne bilo tako, lahko bi hudobneži doprinašali na svetu, karkoli se jim ljubi, Boga bi neprènehoma žalili in zaničevali, na zadnje pa bi bil Bog še primoran, jih zveličati, jih čeravno morebiti po doteklih veliko 1000 letih k sebi v nebesa vzeti. Tedaj bi bil grešnik mogočnejši ko Bog, bi se še Bogu posmehoval, da je preslab, ga soditi; bi v svoji prevzetnosti k Bogu govoril: „Ti si me vstvaril, zdaj pa glej, kako me tudi zveličaš, čeravno jes vedno tvoji presv. volji nasprotujem. Saj nisi kos, me pogubiti, pa me tudi ne smeš“.

Da temu ne more biti tako, da mora pekel biti, kjer Bog svojo neskončno pravičnost kaže, je očitvidno kakor beli dan. Vera na pravično povračilo božje v nebesih tudi vero na pekel seboj pripelje.

Pa mi praviš: „Bog je ja prevsmiljen, kakor da bi zamogel kako stvar na vekomaj zavreči“. Na to ti rečem: „Ti si ne smeš Boga misliti kakor neumno mater, katera svojemu razvajanemu otroku vse pregleduje in dopušča. Bog je sicer neizrekljivo vsmiljen in dobrotljiv, pa je tudi ojster in pravičen, je, kakor sv. pismo pravi, goreč ogenj in se zasmehovati ne da, in strašno je pasti v Njegove roke. Božja dobrota in božja pravičnost ste dve sestri, ktere se ne daste ločiti ena od druge. Kdor se po dobroti božji ne ravna in za Njegovo vsmiljenje ne mara, zapade pravici božji, ktera ga bo pokončala. Zakaj, ako nas Bog po svoji ostri pravici sodi, ni nobenega upanja za nas, nas mora pogubiti. Le vsmiljenje božje nas more rešiti. Ako si pa človek po svoji nespameti in trdovratnem sreju sam duri do vsmiljenja božjega zapre, sam si je kriv, ako ga božja pravičnost doleti in mu večno pogubo odloči; zgodi se mu po besedah sv. pisma: „Ker sem vas klical, pa ste se branili: stegoval sem svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se bil ogledal. Ker ste zaničevali ves moj svet in moje svarjenje zanemarjali: toraj se bom tudi jes k vaši pogubi smejal in posmehoval, kader vas zadene, česar se bojite. Kedar nadloga nanagloma

pride in poguba kakor strašen vibar privrši; kedar stiska in težava nad vas pride, govori Gospod večni Bog". (Preg. 1, 24.) Naj mi tudi nobeden ne pravi: "Kaj pa če Bog grešnike pogubi, tako bo malo zveličanih". Na to Bog ne more porajtati. Naj si bo le eden sam, ali naj jih bo kakor listja in trave, to je Bogu vse enako; On ne more nespokorjenemu grešniku odpustiti, tedaj mora ga pogubiti. Božja pravičnost je nepremakljiva kakor morská skala, na kateri se srditi valovi razbijajo, pa je vendar ne morejo omehčati. Kolikorkoli bi bilo Bogu ljubo, da bi se jih prav veliko, ali še bolj vsi zveličali, vendar On ne more od svoje pravice le za en las odstopiti, naj se jih tudi toliko pogubi, kolikor snežnih zvezdic po zimi na zemljo leti.

Pomislite pa tudi, ljubi moji! kako da je to le po pravici, ako se grešnik na večno pogubi, in da ne more Boga nikakoršne krivice dolžiti. Glejte, Bog nam je v Svoji neizmerni milosti srečo pripravil, katera se z nobenim peresom popisati ne da, srečo tako neizrekljivo, da, ko bi mi le eno kapljico nebeškega veselja okusili v tem vmrljivem telesu, od same radosti bi vmrli. In da si to srečo pridobimo, odločil nam je le čisto malo časa za skušnjo, naj bi te kratko dni sedajnega življenja pametno obračali in se tako vredne storili sv. nebes. Verh tega nam je pa tudi dosti pripomočkov na roke dal, s kterimi si zamoremo nebesa zaslužiti, tako da nam ničesar ne manjka, kakor le samo resnično hoteti in seči po nebeški kroni. Da! dopričano je, da se mora grešnik veliko bolj truditi, da se pogubi, kakor pa da bi se zveličal. Kdor tedaj vkljub vsemu temu le še hudobijo in greh si za svoj delež izvolji, tak si je sam kriv, ako ga zadnjič poguba zaleze; on je nar večí malopridnež in nemarnež, kteri ni boljšega vreden, kakor da se v ogenj vrže, ker je toliko srečo zapravil.

Pa mi porečeš na to: "Greh je vendar kaj tako malega, kako bi toliko kazen zaslužil?" Jes ti pa povem: Greh, s kterim se neskončno sveti in pravični Bog žali, ni kaj malega. Glejte, če ti zoper cesarja le kako zaničljivo besedo govoriš, znabiti boš na veliko let v ječo zaprt zavoljo imenitnosti tistega, kterega si se lotil. Kaj pa je cesar z Bogom primerjan? Boren prah proti veličastnemu solncu. Ako tedaj tako previsokega Boga, kteri je poverhu še tvoj naj večí dobrotnik, tvoj stvarnik in odrešenik, smrtno razžališ, da ti mora svojo gnado odtegniti, ako mu vse Njegove dobrote z grdo nehvaležnostjo plačuješ, Ga, namesto častiti, le zaničuješ, namesto mu služiti in pokoren biti, vedno le zoper Njegovo sv. voljo ravnaš in ga vse svoje žive dni dražiš, ali je potem kaj velikega, če te On zasluženo od Sebe pahne in vse večne čase od tebe nič več vedeti noče?

Pa to je ravno, nad čemur se nekteri posvetni modrijani in grešni bratje spodtikajo, da to ne more biti, da bi človek večno trpel, kakor se res v peklu godi, da tedaj ne more biti pekla. Toda jes te prašam: Kaj naj pa Bog stori z grešnikom, kateri se poboljšati noče. Znabiti ga je že več ko 30, 40, 50 let prenašal in ga ni na pravico postavil in vendar grešnik le grešnik ostane, le ne jenja od greha. Vmreti mora enkrat, duša je pa nevmrjoča. Ako pa v stanu smrtnega greha, ki si ga je sama nabasala, tje pride, pred sodnji stol, kaj naj Bog začne z njo? Ali naj zopet na unem svetu grešniku priložnost da, spokoriti se, potem ko si je že bil strahote božje pravice skusil? Ali to bi bilo čez veliko? Za to, da je grešnik ves čas svojega življenja gnado božjo zametaval, naj mu Bog še po smerti s svojo gnado na pomoč pride, tega vendar nobeden pameten človek ne more misliti. Zato je grešnik sam kriv, ako mu Bog v smerti svojo gnado odvzame in ga njegovi hudobni volji prepusti. V grehu vtrjen in postaran, brez vsakega veselja nad Bogom, ktereга je vse svoje dni zane-marjal, kako bi v nebesa šel in se poleg Boga veselil? Pa tudi poboljšati se ne more več, ker k temu je sedajno življenje; kdor si ga v prid ne obrne, naj se samega obtoži, da so mu vrata k pokori pa tudi k nebesom na večno zaklenjene. V pekel pokopan, v brezden strašnega trpljenja pogreznjen bo zdihoval: „Tukaj je tedaj kraj mojega prebivanja, tukaj moj sedež, ki sem si ga sam izvolil“.

In kako, ljubi moji! bi bilo tudi drugače? Le sami sodite; Ali ne že na tem svetu dvojni ljudje skupaj namešani živijo, pšnica z ljuliko, pobožni in pravični, pošteni in pametni, z brezbožneži in grešniki, s krivičnimi in norimi? Gotovo ste pa tudi še zapazili, kako se naj raji eden drugega zогibljеjo. Grešniki le z grešniki držijo in one, kateri še za božjo pravico marajo, sovražijo, psujejo, obrekujejo, zasmehujejo. Pobožni pa nasproti natihem potrpijo pa vendar se nočejo z njimi tovaršiti ali v družbo spustiti. In kako bi tudi? Saj njih srca se ne zastopijo, kar je enemu zoperno, se drugemu prileže in narobe.

Kako bi postavim trezen in pameten človek poleg pijanega, kvantača obstal? Kako čista sramožljiva duša poleg nesramneža? Kako pobožen kristjan poleg neverca? Le pomislite postavim svetnika, kateri po noči vstaja in Boga moli, potem pa razvuzdanega ponočnjaka, kateri med tem razsaja, preklinja in peklenske dela doprinaša. Ali je mogoče, da bi oba na en kraj prišla? Ako pa tega ne, tako mora biti kraj zasluženega strahovanja za zasmehovavce božjih, sv. reči.

O da bi grešniki le pomislili, da dokler so taki, jih Bog pri vsem svojem vsmiljenji zveličati ne more, oni niso za nebesa, in nebesa niso za nje. Za nje mora biti pekel, kjer je večno preklinjevanje, večno hudovanje doma. Za nebesa nimajo oni nobene žile v sebi in so si tega sami krivi, po besedah Jezusovih: „Kdor v Sina božjega ne veruje, on je že pogubljen in jeza božja ostane nad njim“.

Kar smo zdaj po svoji plitvi pameti že spoznali, da je pekel, naj vam še iz sv. pisma kakor gotovo resnico razjasnim. In koga bi vam tukaj pred vsem za učenika navdila, kakor Jezusa, božjega Sina, kateri bo nam vendar zanesljivo povedal, ali je pekel ali ga ni. Čujte, kako On govori: „Ne bojte se ljudi, kateri le zamorejo truplo pokončati, duše pa ne; timveč bojte se Boga, kateri more dušo in telo pogubiti v pekel“. Mat. 10, 28. In kaj je to, kar smo v dnešnjem sv. evangelju iz njegovih ust slišali, družega, kakor očitni nauk od peklenskega ognja: „vsako drevo — bo posekano in v ogenj vrženo“. Ali kedar nas pred pohujševanjem svari: „Boljši ti je z enim očesom i. t. d. Ali kedar od nevgasljivega ognja, od nevmrljivega črva govori. Kaj ni v vseh teh besedah nauk od pekla zapopaden? Čujte, kako On po svojem lastnem žuganji sodnji den krivičnim na levi strani poreče: „Poberite se spred Mene i. t. d.“ In zopet: „Hudobni bodo šli v večno trpljenje“. Malopridni hlapec, ki je svoj talent zakopal, bo po njegovih besedah zvezan za roke in noge in vržen v zunanje temnice, kjer bo jok in škripanje z zobmi“. In kedar je Judežu Iškarjotu njegovo izdajstvo napovedal, še na zadnje pristavi: „Boljši bi bilo temu človeku i. t. d. Povejte mi, ali bi bil nam pekel še bolj očitno naznaniti zamogel, kakor s temi besedami? Ako je na unem svetu kraj, kjer se vedno le jočejo in od samih bolečin škripljejo, — kraj, tako strašen, tako grozoviten, da bi bilo za človeka bolje, ako bi nikoli zlatega solnca ne bil zagledal, kakor pa rojen biti, v ta prenesrečen kraj priti — mora pod tem vsak pameten človek le pekel zastopiti.“

Znana vam je pripoved od evangeljskega bogatina in vbogega Lacarja, katero nam je Jezus pravil in nam v njej kazal peklensko jamo, kjer pogubljeni trpijo“. Luk. 16, 19—31. Iz te prigodbe se učimo, da je pekel in tamkaj še toliko tolažbe nimajo, kolikor ga nam le ena kaplica vode prinese. Pa še tota jim je odrečena. Oj, ljubi moji! le pomislite, kdo mara pri nas za eno kapljico vode, katere je, Bog ga bodi zahvaljen, toliko? V peklu pa, kjer bi jo naj bolje potrebovali in neizrečeno poželjujejo po njej, ni je nobene. Kako strašno! Ako pa že vode ni dobiti v peklu, kolikor manj drugega veseljevanja. Le golo trpljenje se ondi nahaja

kakor nam zopet pričajo besede bogatinove: „Strašno trpim v tem plamenu“. Pa tudi velik prepad je postavljen med bogatinom in Lacarjem, t. j. med pogubljenimi in zveličanimi, tako da do eden drugega več ne morejo. Tedaj ne bo več rešitve iz pekla. In tako groze poln je ta kraj, ki mu pekel pravimo, da se ga še pogubljeni za svoje znance bojijo, kakorkoli je tudi človeku prirojeno, da bi vedno svoje ljube in drage okoli sebe imel. — Pa tudi, da ni več mogoče, se v peklu poboljšati, se učimo iz te prigodbe: „Imajo Mojzesa in preroke, njih naj poslušajo“. Ako bodo to storili, bojo se gotovo pogubljenja rešili. — Kristjani ali hočete še bolj jasno pregledati, da je pekel? Sv. Janez v skrivnem razodenju (19, 20.) od jezera govori, kateri ognja in žvepla gori, od kodar se dim njih trpljenja vzdiguje od vekomaj do vekomaj“. (3.) Kaj to ni pekel? Kdo bi se še podstopil, tajiti ga, potem ko smo toliko zvestih prič zaslišali? Oj, naj si ga ravno grešnik taji, vgasniti ga vendar ne more, prej ali šlej si ga bo skusil, potem bo verjel. Zastonj se ga bo takrat tresel, ko se ga znebiti več ne bo mogel. Zastonj bo takrat veroval, da je pekel, pa vera ne bo mu več pomagala.

S k l e p.

O moj Bog! Kdo bo zamogel stanovati v žarečem oglju? Kdo v večni vročini obstati? Naj toraj misel na pekel nas prave modrosti uči, da se greha varujemo, kateri je peklenski ključ. Naj nas strah bo in groza pred njim, ker, kdor grehu služi, si pekel odpira in si sam svoje ketine kuje, ktere bo nosil vekomaj. Hvalimo premilostljivega Boga, kateri nam je dosihdob prizanašal, nas ni še v pekel vergel, kakor smo si zaslužili, zakaj povem vam, dosti jih je pogubljenih, kateri niso toliko hudega doprinesli, kakor mi in vendar zdaj že ječijo pod strašno butaro večne pogube. Naj nas to k hvaležnosti spodbuja, da se grehu zavsem odpovemo, dobrih del, kar je naj več mogoče, storimo, Bogu zvesto služimo noter do zadnjega zdihljeja, pokoro delamo za svoje storjene grehe, vse stiske sedanjega časa radi prenašamo, ker nič niso proti peklenskimi mukami, in da tako peklu srečno uidemo, svoje duše pa zveličamo. Amen.

Pridiga za 8 pobinkoštno nedeljo.

(Spominjajmo se božje sodbe! gov. J. R.)

Poklican ga je in mu rekel: Kaj to slišim od tebe? Daj odgovor od svojega
hiševanja. Luk. 16, 2.

V v o d.

Ako bi bil nesrečni hišnik svoj sedanji žalostni stan, namreč da se bo gospodar razserdil, ga ostro pokregal in ga odstavil od svoje službe, večkrat si pred oči postavil, mislim, da bi ne bil svojih rok s goljufigo in krivico omadeževal, — ne tratil gospodovih reči in zapravljajl njegovega premoženja. Pa se svoje prihodnje osode nikoli spomnil ni, zatoraj je svoje dolžnosti zanemarjal. Upanje si je delal, da njegove goljufige in krivice ne bojo nikdar na beli dan prišle, ali da jih bo pri svojem dobrem gospodu vtajil in prikril, ter se z lažjo in hinavstvom iz zaderge izsukal. Pa v svojem upanji goljufan, v odgovor poklican, krivice prepričan in službe odstavljen zdaj milo zdihuje: „Kaj bom storil? kopati ne morem in vbogajme prositi se sramujem“; in namesto stare krivice vravnovati, nove krivice delati začne in dolžne pisma svojega gospoda kaziti pomaga.

Ljubi kristjan! nikar ne milujmo toliko krivičnega hišnika, temoč premislimo sami sebe, ker ta prilika nas vse zadeva. Mi vsi, kolikor nas na zemlji živi, smo hišniki tistega velicega Gospoda, kateri je sam od sebe rekel: „Moja je vsa zemlja, in vse kar je na nji“. Vsegamogočni in neskončno bogati Bog nam je brez števila veliko darov izročil. Dal nam je dušne in telesne dobrote; deli nam svojo gnado in vse, česar svoj cil in konec doseči potrebujemo; odloči slehernemu kak stan; dela naprejpostavljene in podložne, deželske in duhovske gosposke; vojake, kmete, rokodelce, hlapce in dekle; in izročuje starišem duše otrok, in naprejpostavljenim duše podložnih in gospodarjem in gospodinjam duše poslov. Vse to je božja reč, in mi vsi smo božji hišniki; vsi bomo precej

pri smerti božji glas slišali: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Kaj nam je tedaj storiti? Odgovorim: Da bomo dolžnosti svojega stanu in poklica zvesto spolnovali, ni močnejšega spodbudka, kakor pogosten spomin strašnih Jezusovih besed: „Daj odgovor od svojega hiševanja“. Torej rečem: Karkoli delate in počnete, mislite na sodbo božjo; spomin strašne sodbe vam bo dal moč skušnjave premagati in grehov se obvarovati, iz greha se izkopati in duhovne lenobe se vbraniiti. — Preden od tega obširniši govorim, potrpite!

Razlaga.

1. Neverni sicer, pa silo modri Solon je dal nevernim Atenjanom postaviti, da mora slehern vsako leto svojemu županu odgovor dati od svojega življenja, gospodarstva, kmetijstva ali rokodelstva, kupčije in prodaje; kdor je bil zapravljivec najden, kdor je več izdal kakor pridobil, bil je tako kaznovan, kakor tat. Zavoljo te postave so Atenjani svoje dela, opravila in barantije skerbno vrnovovali, in skorej vsi so bili bogati in srečni. Če je odgovor, ki je bil človeku dati, toliko premogel pri Atenjanih, ali ne bo toliko bolj strah pred oestro sodbo božjo, pri kateri bomo Bogu odgovor dajali, nas spodbadal, dolžnosti keršanstva in stanu zvesto spolnovati? Ko David vse ljudi opominja: „Nikar, nikar greha ne delajte“, ni vedel močnejšega spodbudka nam naznaniti od tega: „Ker Bog je sodnik“.

„Nihče ne vé, ali je božjega sovražtva ali božje ljubezni vreden“, govori Pridigar. Tedaj bodimo v vednem strahu in sodbe božje nikoli spred oči ne spuščajmo. K temu nas opominja ravno ta Pridigar: „Veseli se, mladenec! v svojih mladih letih, toda pomisli, da te bo Bog od vsega, kar delaš, pred sodbo klical“. David je večkrat tako molil: „Prebodi, o Gospod, moje meso s tvojim strahom, ker se bojim tvoje sodbe“. Ojstrost božje sodbe nam razodene Jezus sam s temi besedami: „Povem vam pa, da za vsako prazno besedo, katero bojo ljudje govorili, bodo odgovor dajali sodnji dan“. Da se bojo vsi ljudje sodbi božji podvreči morali, oznanja nam sv. Pavl rekoč: „Mi vsi se moramo prikazati pred sodnji stol Kristusov, da vsak prejme, kar je v svojem telesu dobrega ali hudega storil“. S. Efrej je svojim poslušavcem od poslednje sodbe tako govoril: „Oh preljubi! sodnji dan bo pri vseh kristjanih preiskano, kako so vero in krstno obljubo ohranili, pri kateri so se hudiču, vsemu njegovemu djanju in nehanju odpo-

vedali, spolnovali. Blagor mu, kateri je držal svojo obljubo! Po sodbi bojo ljudje, ne po svojem visokem ali nizkem stanu, temoč po svojih dobrih ali hudih delih saksebi ločeni; ločen bo mož od žene, otrok od staršev, brat od sestre, prijatelj od prijatla. Pri ti ločitvi bojo velikani in modrijani tega sveta božjim zvoljenim vsi prepadeni in objokani vpili: „Tako se moramo ločiti mi od vas, vi svetniki in služabniki božji; od vas, vi aposteljni, učeni, marterniki, svete device in vidove! Vi ste molili za naše zveličanje, mi pa smo ga zanemarjali. Zdaj pa moramo zapustiti oživljajoč križ — znamnje našega odrešenja, zapustiti blagi Jeruzalem, prelepe nebesa — zapustiti vas presrečne; oh! nikoli in nikdar več se ne bomo vidili; ker zdaj — zdaj bomo pogreznjeni v ogenj večnih marter“.

Torej rečem: Živ spomin sodbe božje daje kristjanu moč, vsako tudi narhujo skušnjavo srečno premagovati. Ker je bil Jožef, Egiptovski imenovan, pobožen in zvest mladeneč, ljubil ga je njegov gospodar Putifar silno, mu vse zaupal in celo hišo izročil. Žena Putifarjeva pa je bila hudobna, vedno Jožefa zalezuje in ga hoče v greh pregovoriti. Kdo ne vidi tukaj steklene posode med kamnov lučaji? Slamnate bilke v sredi ognja; v sredi kregulov goloba? Se je le steklena posoda poterla; bila sožgala; je bil li golobček požert? Nikakor. Jožef je zmagal in nedolžnost ohranil. Sv. Krizostom za večji čudež šteje, da je Jožef neomadeževan iz skušnjave prišel, kakor da so bili trije mladenči v Babilonski peči plamena obvarovani. Ti so samo od zunej, Jožef pa je zunej in znotrej soparico terpel. Povej nam ti, narčistejši mladeneč! Od kod tvoja tolika in tako posebna moč? Od kod tvoja sloveča zmaga? Sv. pismo nam odgovori: Jožef ni šel brez opravka v stanico svoje gospodinje, temoč hoče preiskati svoje računse pisma in pregledati, koliko je potegnil, koliko izdal, in se tako pripraviti na odgovor svojemu gospodu. V tej skerbi ves zamišljen je bil spet v hudo od Putifarke napeljevan, toraj naravnost odgovori: „Kako bi mogel toliko hudobijo storiti, in zoper svojega Boga grešiti?“

Glejte ljubi kristjani! misel na odgovor zastran gospodarstva je Jožefa greha vbrnila! Ali ne bo toliko bolj nas greha varoval spomin ojstre sodbe božje, ktera nas čaka? Ako vas tedaj peklenški skušnjavec v greh vabi, — ako vas napeljuje k nečistosti, pijanosti, tatvini, maščevanji, opravljivosti, prevzetnosti ali baharii, zmislite se takrat sodnega stola na oblakih neba, na katerem bo Kristus Jezus, naš prihodnji sodnik sedel, in recite z Egiptovskim Jožefom: „Kako bi mogel toliko hudobijo storiti in zoper svojega Boga grešiti?“ Kako bi mogel kaj hudega storiti, ker bom kmalo ojestro sojen, in če kaj hudega storim, pogubljen? — Sv. Krizostom pravi: „Kdor sodnjega dne pozabi, leti kakor konj brez brzde v

brezen; kdor pa tega strašnega dne vedno pomni, bo brezna grehov obvarovan. Spomni se, o človek, svojih poslednjih reči, govori sv. Dub, in nikdar ne boš grešil“.

2. Spomin sodbe ne obvaruje samo greha, temoč tudi iz greha se izkopati pomaga in ostanke grehov iz srca potrebi.

Kteri so tisti ostanki grehov? Hude nagnjenja, zastarane navade, nerodna ljubezen posvetnega, prešernost vesti in prostost življenja. Vse to je rija duše; spomin sodbe pa je pila, ki rijo odlika! vse to je žljindra zlata, spomin sodbe je ogenj, ki to žljindro odžge; vse to je dušna goba; spomin sodbe je kopel gobo ozdraviti nar pripravniša. Naman, poglavar vojakov Sirskega kralja je bil dolgo časa z neozdravljivo gobo obdan, pa v veliko začudenje vseh vojakov je bil gobe tako popolnoma očiščen, „da je bilo njegovo telo zdravo, kakor telo majhnega otroka“. Kakšen pripomoček je li rabil v svoje ozdravljenje? Lohek in hiter. Elizej prerok mu je svetoval: „Pojdi in skoplji se sedemkrat v Jordann“. Na to gre, in se skoplje sedemkrat po besedi božjega moža in ozdravi. Vzemimo zrno te prigodbe in v svoj duhovni prid ga obrnimo.

Ali ne želite vsi večnega zveličanja doseči? Vem, da to želite. Večno zveličanje doseči pa je treba, da pridete pred božji sodnji stol v nedolžnosti majhnih otrok. Jezus je djal: „Resnično vam povem, ako se ne spreobertete in niste kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo“. Premisli samega sebe, grešnik! in vidil boš, kako deleč si od krsne nedolžnosti otrok, — vidil boš, „da, kakor Izaija govori, od glavnega temena do podplatov nog nič zdravega nad teboj ni;“ da je tvoja glava polna napuha in tvoje oči polne hude poželjivosti; — da so tvoje usta polne laži, kletve, obrekovanja in opravljanja, tvoje roke polne krivice in nesramnosti, in da tvoje noge po napčnih potih hodijo. Ali ni ta tvoja dušna goba huji od telesne Namanove gobe? Če hočeš pa ozdravljen biti in čistost otrok doseči, rabi pripomoček, kterega je Elizej Namanu svetoval: „Skoplji se sedemkrat v Jordann;“ hočem reči: Postavi si pogostoma božjo sodbo pred oči; zakaj po besedah sv. Hironima je Jordan toliko, kakor sodba. „Reka Jordan“, „je reka sodbe“. To sodbo si k sreči vzami, in sicer „sedemkrat“ v tednu, ali vsak dan in pri vseh svojih delih; in po čisti in zgrevani spovedi boš vso gnjusobo greha iz sebe vrgel, boš po božjih zapovedih živel; posvetne dobrote le zmerno in za potrebo vžival in neprenehoma po nebeških hrepnel.

Bulgarski kralj Bogoris, ki je v 9. stoletji živel, pokliče na svoj dvor sv. Metodja, slovečega malarja in mu veli v njegovem

poslopju kaj zmalati, česar pogled bi slehernega globoko presunil. Ta svetnik sklene kraljevemu povelju zveličanski namen dati, in z mala poslednjo sodbo tako živo, da je ta malarija celo divjega kralja s strahom navdala. Verh malarije je bilo viditi Kristusa na svetlem sedežu z serditim obrazom razžaljenega sodnika, obdanega z veliko trumo nebeških duhov; in vsled njega neizrečeno veliko število ljudi, ki čakajo od strahu vsi blede in prepadeni poslednje razsodbe, kako se bo slehernemu godilo celo dolgo večnost. Vsaka stran na tem malu grozovitno sodbo še grozovitniši kaže. — Kralj je še bolj oplasen, ko mu sv. Metodi podoba malo razlagati začne, in pové, da tam na levi strani stojé grešniki, vsi obupani in plašni zavolj pravičnega božjega maščevanja, ki jih bo za vselej v peklenki ogenj obsodilo; da so pa ondi na desni pravični, kateri se od nebeške časti lesketajo, že vzdigujejo proti nebeškim višavam, posest večne prebivališča in se sklenit s svojim Bogom v večni ljubezni. Kralj je bil pri pogledu te podobe in še bolj po krepkih besedah sv. Metodja tolikanj omečen in od gnade božje ginjen, da prosi v keršanski veri podučen biti in sv. krst prejeti, kterega je tudi po sv. Metodju prejel, in vse ljudstvo je po zgledu svojega kralja kršansko vero objelo. — Ako je sama malarija poslednje sodbe nevernega kralja in njegovo neverno ljudstvo tako čudno spreobrnila: ali ne bo živ spomin poslednje sodbe še večí moči imel, vernega kristjana, ki je v grehe zagazil, k resnični pokori omečiti?

3. Spomin sodbe ne brani samo v greh in ne zaduši le ostankov greha, temoč močno tudi spodbada dolžnosti stanu in poklica zvesto spolnovati; spomin sodbe nar več pripomore, otožnost in lenobo premagovati. Pilatuž je bil krivičen sodnik; sodil je po obrazu in gledal na veljavo ljudi, na prijaznost Cesarjevo in se bal žuganja Judov. Jezus, božji Sin, vse poskusi, tega nesrečnega sodnika njegove dolžnosti opomniti; svari ga z mnogoterimi pogovori ž njim; svari, ker mu da svojo nedolžnost spoznati, svari po hudih sanjah njegove žene; in ker vse to nič ne zda, pristavi mu: „Povem vam: Posihmal bote vidili sinu človekovega sedeti ob desnici moči božje, in priti v oblakih neba“. — Zakaj Kristus sodbo v misel vzame? Ker ni pripravnišega, človeka na pravem potu ohraniti in ga k spolnovanju svojih dolžnost spodbosti, kakor opomniti ga sodbe. Toda preterdega Pilatuževega srca tudi te besede niso mogle omečiti; nedolžnega Jezusa Judom v križanje izda.

Poslušajte pa drugo prigodbo, pri kateri je spomin sodbe boljši sad obrodil. K sv. Filipu Nerju pride nekega dné učence visokih šol, ki je bil poln posvetnega duha, in mu širokoustno pripoveduje,

kako se pojde zdaj pravdarstva učiti, in da bo potlej dohtar in pravnik. „In potlej?“ ga vpraša Svetnik. „Potlej, mu odgovori mladeneč, bom pravde prejemal in srečno izpeljeval“. „In potlej?“ ga spet Filip popraša. „Potlej bom k veliki časti in obilnemu bogastvu prišel“. „Potlej pa?“ je bilo še vprašanje. „Potlej — potlej — odgovori mladeneč — že nekoliko zadet in prestrašen, — potlej bom umerl“. „Potlej pa?“ ga ta dušni pastir še bolj resno in glasno vpraša; „kaj boš potlej storil, kader k poslednji pravdi prideš, ko boš ti tožen, hudič tvoj tožnik, in vsegavedoči Bog tvoj sodnik?“ Mladeneč je pri teh besedah omolknil in obledil.

Tisto strašno: „in potlej — in potlej“, mu je muzek in kosti presunilo, in ni ga mogel pozabiti. Kar stopil je mladeneč v duhovski stan in se ves čas svojega življenja na tisto — „potlej in in potlej“ — na sodbo in večnost skrbno pripravljajal.

S k l e p.

Vidite tedaj ljubi kristjani! koliko vse spomin poslednje sodbe premore; obvaruje greha, spreoberne grešnika, in iz duhovnega spanja budi! Toraj vas prosim, imejte besede današnjega evangelja: „Daj odgovor od svojega hiševanja“, zmirej v svojem srcu, v svojih očeh, ušesih in rokah. Te besede si zapišite na vrata svojih hiš, na svoje mize, in na svoje postelje, in v vseh svojih delih in opravilih se spominjajte strašne sodbe božje. To vam bo pripomoglo, nedolžno ali spokorno živeti, in večno zveličanje, za katero ste vstvarjeni, srečno doseči. Amen.

Pridiga v dan svete Ane, matere Marie Device.

(Od prave kršanske izreje otrok; gov. —f.—)

„Imaš sinove, poduči jih, in pripogni njih vrat od njih mladosti.“ Sirah 7, 25.

V v o d.

Stal sem včasih pred mravliščem, in gledal pridne mravljice, kako marljivo si shrambe narejajo in živež vanje spravljajo, da o terdej zimi ne poginejo. Premišljeval sem in rekel sam pri sebi: Glej tu živalice! kako pridno delajo, da si življenje ohranijo! Med tem pa toliko ljudi roke križem drži in lenobo pase; in če se jim hudo godi, še pritožujejo se in memrajo. Tu sem naj bi prišli, in se od nedolžne živali učili pridnosti in delavnosti. Pa še nekaj drugega posebno lepega sem pri mravljah zagledal: Če sirotam mravlišče razberskaš, ki so si ga s tolikim trudom pozidale, in v katerem svojo zalogo imajo, na enkrat jih je vse živo, hitro pobere vsaka jajčik in ga na varen kraj zanese, ne gledaje na trud in težo in na nevarnost, v katero lastno življenje postavi. Dalje sem premišljeval in rekel: Glej, ta brezpametna živalica ima toliko skerb za svoje mlajše, da clo lastno življenje za-nje postavi! O koliko bolj bi morali še le pametni ljudje in kršanski starši skerbeti za svoje otroke, da bi jih lepo izrejali v njih časno in večno srečo. Naj bi vsi starši svoje dolžnosti na tanko spolnovali, o kako prijetno in veselo bi bilo po tem naše življenje na zemlji! Naj bi vsi otroci tako dobre starše imeli, kakor jih je imela Marija prečista Devica, pobožnega Joahima in sv. mater Ano. O kako naglo bi se ves svet premenil in drugačno podobo dobil! — Ali Bogu bodi potoženo, da je le malo takih pobožnih in bogaboječih staršev več; in ravno zato tudi le malo dobrih keršanskih otrok. Pregreha se širi in narašča kakor voda o hudem nalivu, in rod za rodom je slabejši in sin hudobniši od očeta in hči brezbožniša od matere. Ako hočemo, da bo kedaj boljši, je prva po-

treba, da starši svoje otroke kršansko izrejajo, in nam priraste iz mladine nov kršanski zarod. Kako? bom dans povedal, ter razložil, kakšna je prava kršanska izreja otrok. Ker pa rajše poslušate in si tudi vse bolj zamerkate, ako vam nauk v povest zapletem, bo cela moja pridiga nič ko prigodba, iz ktere si nauke sami poiščite. — — — Tedaj začnem!

Razlaga.

I. Peter je bil edini sin revnih pa pobožnih staršev, ki so, ne dalječ od fare, v borni hišici, tiho in samotno živeli. Vedila, da sta ga od Boga prejela, kateri ga bo spet enkrat iz njih rok nazaj tirjal, sta Petra izrejala zvesto po Božjej volji, ter mu lepo oskrbela dušo in telo.

1. Skrb za telo, dasiravno tudi očetom, mora vsaj o prvih letih sosebno materam pri srcu biti. Tudi Petrova mati so skrbno gledali, da bi Peter odrastel zdrav in trden mladeneč, uren in pripraven za vsaktero delo in opravilo.

a) Toraj niso tako nespametno ravnali, ko nekatere matere, ki razvajajo svoje otroke v jedi in pijači in vse omehkužijo. Slepe matere mislijo, da svojim otrokom kdo ve kaj storé, ako jim dobrega dajejo, karkoli morejo; pa ne pomislijo, da jim od ene strani zdravje podkopljujejo, ker jim želodec preobložé, od strani pa jih razvajajo, da jim pozneje nobena reč več po volji ni. Lahko se otroci boljšega kruha navadijo, če so poprej le slabega imeli; ali težko se črnega kruha navadijo, če so poprej le belega jedli. Petru niso mati nič posebnega dajali, ni poznal ne kave (kofeta), ne drugih sladčic, in jedel je s svojimi starši to, kar so po pameti mislili, da bo zmirom lahko imel, če bo delaven in zdrav. Učili so ga od mladih nog le z malim in najpotrebnišim zadovoljen biti, prepričani, da je človek tem srečniši, kolikor manj potreb. ima in pozna.

b) Se bolj nespametno delajo starši, ki svoje še majhne otroke vendar že z vinom ali clo žganjem nalivajo. Vsaka močna pijača je mlademu človeku strup. Le poglej ga otroka, kako z glavo otresa, kader mu oče prvokrat vina ponujaš, ali mati žganja daješ. To je znamenje, da otroška natora take pijače ne potrebuje. Skušnja potrduje, da močna pijača prezgodaj povžita, truplo suši, otroka v rasti zadrži, in mu možgane tako oslabi, da je za vsako

podučenje le slabe glave. Kader bodo otroci odrastli in vina potrebni, bodo ga te sami prosili. Tedaj jim ga daj za potrebo. Ako pa malega otroka že piti učiš, pjanca si spodrediš ali pijanko, ktera ti na stare dni še potrebnega ne bota privoščila, marveč te pijana skoz vrata podila, in skoz duri suvala.

Peter ni nobene močne pijače dobil, dokler je majhen bil. Pil je bistro vodo iz studenca, kakor nekdam sv. Janez Krstnik, čegar očetu Cahariji je angel sam zapovedal, da mu ne smejo ne vina, ne druge močne pijače dati.

c) Enkrat je bil Peter zagledal pri sosedovem malo pipico (fajfo) iz bezga. Domu pridši si je enako naredil. Ravno jo je s subim listjem natlačil in živi šgeljčik vzel, da bi jo zapalil, kar oče v vežo stopijo. Ko zvedó, da Peter tega ni iz hude volje, ampak le bolj iz nevednosti in otročje neumnosti storil, niso ga oče scer ojstro prijeli, vendar ga pa lepo podučili in ljubeznjivo opomnili rekoč: Glej, Peterčik! kaj takega vaditi se, ni pridno. Tobak je nepotreben davek, kterege si človek sam naklada; zraven tega je mlademu človeku večidel škodljiv, ter mu zdravje kali, ker tobakar naj boljši sok iz sebe izpljuje. Ako bi pa kdo tobaka za zdravje potreboval, naj se poprej s pametnim zdravnikom posvetuje; in nobeden naj bi tobaka ne vohal (šnofal) in ne pil, komur bi ga zdravnik ne svetoval. Zamerkaj si to, in (fajfo) pipico v kraj deni! Peter vrže (fajfo) lulo v peč, in mu za tobak nikdar več mar ni bilo.

2. Kteremu pač čednost in snaga ni všeč?!

a) Petrovi materi je bila posebno pri sreč. Bogati niso bili, čedni in snažni vsegdar. Hišica, v kterej so stanovali, je bila scer revna in borna, vendar se je vsakemu prijazna zdela, kdorkoli je vanjo stopil. Stene pobelene, miza in klopi lepo posnažene, tla pometene, vsaka posoda čedno omita in na svojem kraji je bila. Tudi Peter je moral snažen biti od malih nog. Vsako jutro, kadar je vstal in se napravil, moral se je lepo omiti po rokah in po obrazu in večkrat tudi po nogah, in če se je čez dan kaj povalal, moral se je iz nova omiti. Večkrat so mati rekli: Dokler nam vode ni treba kupovati, čednost in snaga — ni draga! Tudi ga niso pustili raztrganega in razgalenega po vasi hoditi. Dasiravno ne bogato olipšan, bil je Peterčik vendar le zmerom spodobno (čedno) napravljen. Oblačilice iz domačega blaga je nosil, ktero so mu mati pogostoma prali, in kader bi se bilo kaj potergalo ali razparalo, hitro zašili.

b) Pred vsem drugim pa so starši skrbeli, da bi se Peter postopanja ne navadil. Nista ga z delom preobložila, da bi se ne pretegnil in vse veselje do dela zgubil; tudi sta mu včasih kako

nedolžno igračo pripustila; seer pa jima je moral vun in vun kako malo stvarico pomagati, da bi se zgodaj dela navadil. Rekla sta: Velike dote ti ne bova mogla zapustiti; pridne roke in pošteno serce pa so naj boljša dota, ki več velja, ko polna skrinja blaga. Kader so tedaj oče derva sekali, je Peterčik šibince in trešice pobiral in materi v kuhinjo prenašal. Kader so mati predli in oče šivali, zbiral je Peterčik fižol, ali kaj drugega lahkega opravljaj. In kader so na njivo šli, moral je Peter ž njimi, da bi jim kaj pomagal.

c). Pa tudi na to so starši gledali, da bi ne bil Peter neotesan in zarobljen, temoč prijazen, priljuden in lepega olikanega zadržanja za vsakterega. Niso terpeli, da bi bil Peter po ulicah zijala podajal, vpil in razsajal, se na vse grlo režal, druge zasmehoval, se brez potrebe po drevji plazil, ali če bi bil kakega neznanega, človeka zagledal, ali pobegnil ko divjak ali pa ga debelo gledal in se za ušesi praskal. Vsakega človeka je moral lepo pozdraviti z lepim pozdravljenjem: Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Vsakemu gospodu se je moral spodobno odkriti. In če so ga v farovž ali h kakemu drugemu gospodu poslali, moral je vselej rahlo na vrata poterhati, preden je v hišo stopil, gospoda lepo pozdraviti in mu roko poljubiti. Ali če je kak tujec memo hiše šel, in po pravem potu popraševal, poslali so Petra ž njim, da bi mu lepo postregel brez upanja, da kaj dobi zato. Njegovi starši, dasiravno ne bogati, vendar le niso terpeli, da bi bil Peter za kako tako malo reč kako darilo vzel, ter niso bili podobni sebičnim staršem, kateri za tujcem že prežé, da mu bo krajcar dal, ako njih sineka le z edinim očesom pogleda.

Tako so bili starši Petru telo oskrbeli, in prirastel je mladenč cvetečega obraza ko roža na polji, zdrav in vesel, priden in delaven, čeden in snažen, priljuden in prijazen, da se je vsakemu prikupil, kdor ga je vidil.

II. Ali še vse večo skrb sta imela oče in mati za neumrjočo Petrovo dušo. — Še je Peter v zibelki bil, ko so ga mati z znamnjem sv. križa zaznamovali, z blagoslovljeno (žegnano) vodo pokropivali, in ga angelvarhu izročevali.

1. Kakor hitro pa se je nekoliko zavedel, učili so ga naj potrebnih molitvic, zraven pa tudi nobene priložnosti ne zamudili, z Bogom ga zmirom bolj soznanjati, in v resnicah sv. vere poučevati.

a) Enkrat so mati v malem vertiču za hišo delali. Peter je pri njih bil, ter cvetlice trgaj, in jih v nedolžnem veselju materi skazoval. Mati besedo poprimejo in pravijo: „Cvetlice so ti

všeč? kaj ne, Peter! Ali pa veš, kdo jih je naredil?“ „Ne vem, reče Peter, gotovo ste jih vi tu sem zasadili“. „Ne jaz, odgovoré mati, ampak ljubi Bog je to storil“. „Pa povsod, pravi Peter, kamor koli se ozrem, vidim toliko lepih cvetlic: ali je Bog te vse naredil? Kako more to?“ Mati mu povedó rekoč: „Ljubi Bog zamore še veliko več storiti in narediti, kakor je vsem ljudem skupaj mogoče. On zamore vse, karkoli hoče. Njemu ni nič nemogoče. In zavoljo tega pravimo, da je vsegamogočen. On je nebesa in zemljo, solnce, luno in zvezde in vse, karkoli vidiš, iz nič (storil) naredil, to se pravi: vstvaril. Hotel je, da naj bo, in bilo je. — Pa Bog ni le vsegamogočen, ampak tudi naj bolj umen in moder. Vse, kar je stvaril, je najbolj umno in modro narejeno, da ne more bolj umno in modro storjeno biti. — Bog je pa tudi čez vse dobrotljiv. Glej! le iz ljubezni do nas je vse to tako lepo in dobro naredil. Vidiš, cvetlice, ki jih v roci imaš, in te veselé, je Bog naredil, da bi tebi nedolžno veselje napravil“. „Bog je tedaj tudi do mene dobrotljiv: alite, ljuba mama?“ povzame Peter besedo. Mati mu rekó: „Da, ljubo dete! Bog je dober oče vseh ljudi: vsem, in tudi tebi je življenje dal, in lepo skerbi za nas prav po očetovsko. Misli torej rad na Boga, ki je naš naj boljši oče. Bodi priden in pobožen, ker to Bogu dopade. In Bog te zmirom vidi, kaj delaš ali storiš, je vedno pri tebi po noči in po dne; ker je povsod pričujoč. On te zmerom gleda, če tudi ti njega ne vidiš: Duh je, in telesa nima“. Tako so skrbna mati Petra učili, pa tudi oče so ga pri vsakej priložnosti lepo poučevali. Kader so mu kruha rezali ali novo srajco ali drugo obleko naredili, niso nikoli pozabili, opominjati ga na Boga, ki nam živež in obleko da. Vsako jutro, kader je Peter vstal, se napravil in umil, moral je tik matere ali očeta poklekniti in se Bogu zahvaliti zó dobrotno spanje in za ljubo zdravje, in vsaki večer je moral zraven njih roke povzdigniti, in Bogu čast in hvalo dati za čez dan prejete dobrote. Pred jedjo in po jedi je vselej ž njim vred molil, in kader so pri obedu za mizo sedeli, pogovarjali zo se naj rajši od Božje neskončne milosti in dobrote, ſda bi bili tudi malemu Petru serce ogreli za hvaležnost in ljubezen do Boga.

b) Ko je bil pa Peter sedem let star, peljali so ga mati prvokrat v šolo, ker so bili oče nekaj časa le bolehní in niso mogli hiše zapustiti. Vesel je tekél za materjo v šolo, in ker je bila šola nekoliko odročna, ostajal je tudi čez poldan tam. V šoli je bil posebno tih in miren, ter pazil na vse, kar se je tam godilo in imel do nauka veliko veselje. In kako bi ne, ker sta mu vedla zdaj oče zdaj mati s svojim lepim prigovarjanjem srce za šolo ogreti in vneti. Nista ravnala ko nespametní starši, kateri svoje

otroke s šolo le strašijo, da se potem, preden še v šolo stopijo, učnikov bojé ko partelna na sv. Miklavža večer. Ni čuda, da taki otroci, vsi preplašeni, radi v šolo ne gredó. — Tudi nista nikoli šole grajala rekoča, da nič ne velja: Prepričana sta bila, da le tisti starši naj bolj grajajo, kateri so sami razuzdani in bi le vendar radi dobre otroke imeli. Nikoli se nista nad učenikom pritožila, in če bi bila kterikrat tudi pravico imela. Vedla sta, da po takem poti otroci naj poprej zaupanje do učnikov zgubé in ne v bogajo ne z lepo ne z gerdo. Petrovi starši so od šole in učnikov vse-gar in spodobno in s spoštovanjem govorili. Zvečer pa, ko je Peter domu prišel, sta ga zdaj oče, zdaj mati izpraševala, kaj si je v šoli zamerkal in mu skerbno zaterdovala, vse storiti in zvesto spolnovati, kar so mu učniki v šoli naročili. Tudi nista terpela, da bi bil Peter kdej iz šole ostal, ter dobro vedla, da pretrgani nauk nič ne velja, in da nobenemu učeniku ni mogoče z vsakim učencem posebej vse nauke spet ponavljati, ktere je šolar z lastno zanikrnostjo zamudil. Tako se je bil pa tudi Peter v kratkem več naučil ko drugi, ki so po veliko let v šolo hodili, in lepo se je pri njem pokazalo, kaj šola velja, ako starši in učniki eden drugemu pod pazduho segajo, ter eden drugega podpirajo in si vzajemno pomagajo.

c) Dokler je Peter še majhen bil, niso ga starši seboj v cerkev jemali. Taki otroci še ne morejo toliko časa mirovati, dokler služba Božja terpi, in le druge ljudi motijo v molitvah. Kakor pa je Peter nekoliko odrastel, peljali so ga zdaj oče, zdaj mati seboj v cerkev. Lepo je moral zraven njih poklekniti, ročice povzdigniti in moliti, kakor so ga bili doma naučili. In včasih so ga oče tudi po dokončani službi Božji še nekoliko v cerkvi prideržali, in kedar so se bili ljudje razšli, mu podobe svetnikov razkazovali in na tihoma pripovedovali, kaj ena ali druga pomenja, in mu potem doma življenje svetnikov razlagali, kolikor so vedli in znali. Kader pa je Peter jel v šolo hoditi, moral je pred altar na tisti prostor, ki je bil šolarjem odločen. Pa tudi tam ga niso skerbni starši spred oči spustili, in skrbno gledali, kako se obnaša, in ne bi bili terpeli, da bi se bil krog sebe oziral, ali smejal ali cukal, kakor nekteri malopridni fantiči. Po dokončanej popoldanji službi Božji pa so se oče vsako nedeljo ali zapovedani praznik doma tik Petra vsedli, ter ga izpraševali, kaj in koliko si je iz pridige in keršanskega nauka zamerkal, ter mu razkladali, kar ni prav zastopil, in razlagali, kar se jim je potrebno zdelo. — O da bi to pač vsi keršanski starši s svojimi otroci storili, koliko greha bi bilo manj, koliko nerodnost bi se zabranilo. Otroci od mladih nog navajeni bi pridno v cerkev hiteli, ter zamerkljivo poslušali, da bi doma kaj več vedeli povedati svojim staršem. Tako pa,

ker jih stariši v nemar spusté, ter otroke samim sebi prepusté, potikajo se zunaj cerkve, dasiravno jim znotraj prostora ne manka, se po zidu zverajo, v senco splazijo, in tebi nič meni nič pogovarjajo in si kratek čas delajo, Boga pa žalijo. Ali starši! starši! gorjé vam enkrat na sodbi, ako svojih otrok v strah ne vzamete! Kervava šiba se vam plete, kervava šiba v dva cepa! Vaša dolžnost je, otroke ojstro postrahovati, ako ljubeznjivo podučenje nič ne izda. Mi ne moremo s palico za njimi stati ali hoditi, ako za besedo nič ne marajo. „Imaš sinove“, govori sv. pismo (Sir. 7, 25.), „poduči jih, in pripogni njih vrat od njih mladosti“.

2. Petrovi starši pa so dobro vedli, da vse tudi še tako lepo podučenje le malo zda in tekne, ako bi starši lepim naukov tudi s svojim lastnim lepim zgledom ne podpirali; toraj so si pa tudi vse prizadevali, Petru z lepim zgledom svetiti in skrbno so se varovali vsake napčne navade. Iz njih je ni bilo slišati gerde ali nesramne besede, čez njih jezik ni nikoli nobena kletev prišla. Petrova mati niso nikoli govorili od lepih oblačil in od pomot in slabost drugih ljudi, kakor mnoge druge matere, katerim je opravljanje in obrekovanje vsakdanje opravilo. Petrov oče se nikdar niso zlagali, in bili mož beseda, da malo takih. Pred jedjo in po jedi, pred delom in po delu so roke iz serca k Bogu povzdigovali, ter ga prosili, da bi bilo vse Bogu k časti in njih dušam v zveličanje. Ni ga bilo dela tako silnega, ne opravila tako imenitnega, da bi jih bilo od juterne molitve zadrževalo, ali od večerne zaverno. In bi jih bil vidil o nedeljah ali praznikih, kako pobožno sta v cerkvi molila, kako zvesto besedo Božjo poslušala, s koliko gorečnostjo sv. zakramente prejemala; kamen bi bil moral v persih imeti namestu srca, ko bi se ti ne bilo za pobožnost in bogaboječnost vnelo in vžgalo. — In kakor skerbno sta svoje nauke z lastnim lepim zgledom podpirala, ravno tako skerbno sta tudi čula, da bi Petra drugi ne bili pohujšali. Nikamor nista samega pustila razun v šolo. In še ko je v šolo hodil, sta zdaj eden zdaj drugi za njim pogledovala, naj bi se s kakim porednim tovaršem ne bil spajdašil in se kaj malopridnega naučil. In kakor je v hišo prišel, ni je smel nespodobne ziniti, hitro zavrnila sta ga. Kdo se bo toraj čudil, ako mu povem, da je po takem potu Peter od dne do dne prihajal ljubeznjivši in prijetniši Bogu in poštenim ljudem!?

3. Pa tudi vse to skrbnim Petrovim staršem še ni bilo zadosti. Prepričana, da bi pri vsem svojem prizadevanji dosti ne opravila, ako bi Bog blagoslova, svojega žegna ne dal, nista nikoli zamudila, moliti in Boga prositi, naj bi ljubega Petra vedno pobožnega in nedolžnega ohranil. Vsako jutro so pobožna mati zraven drugih molitev tudi za Petra molili, in skrbni oče so večkrat zvečer po storjenem delu Petra pred se vzeli, in potem, ko so ga

mnogokrat s solznim očesom opominjevali, naj bi sv. zapovedi Božje zvesto spolnoval in se greha skerbno varoval; in potem, ko sta večerna molitev še skupaj opravila in se Peter na počitnik podal, segli so po paternoštru, in molivši čuli, ko je Peter že sladko spal. In koliko in kako priserčno da so zanj molili, znano je le samemu Bogu. — Zato je pa tudi Peter prirastel ves ponižen in krotek, ves sramožljiv in nedolžen, ves bogaboječ in pobožen, v vsem Bogu pokoren, ktereга je iz celega srca ljubil, in vbogljiiv svojim staršem, ktere je toliko rad imel. Ni ga bilo treba kregati in zmerjati, ne pretepati in s šibo strahovati. Kar so mati rekli ali oče zapovedali, storil je Peter, ko bi trenul. Njih vbogati mu je bilo veselje, njim pokoren biti sladkost. In tedaj je tudi ves zadovoljen bil in vesel, dokler je ljube starše imel.

III. Pa na svetu ni nič stanovitnega. Vse je minljivo, od danes do jutre!

1. Neki večer na spomlad je Peter s svojimi starši zunaj pred hišo sedel. Mila luna je svitlo sijala skoz košato drevje. Vse je bilo tiho in mirno, in drugega ni bilo slišati, ko slavčkovo glasno petje v daljnem germovji. Peter pa je staršem pripovedoval povest od Egiptovskega Jožefa, ki jo je v šoli slišal. Ko je nehal pripovedovati, rečejo mu oče: „Glej, ljubi Peter! iz te prigodbe spoznaš, da vse, kar človeka zadene, od Boga pride. Ravno terpljenje Jožefovo je bilo, ki mu je pomagalo do prihodnje časti, ktera mu je moč v roke dala, biti dobrotnik svoje cele rodovine in celega naroda. — Tudi midva“, so oče dalje, „tudi midva sva stara in slaba, in kmalo se zna zgoditi, da naju Gospod s sveta pokliče. O potem se zanesi le na Boga. On, ki je bogaboječega Jožefa varoval, tudi tebe zapustil ne bo, ako dober in pobožen ostaneš“. Ko Peter to sliši, ga je jok posilil. K svojim staršem se je obernal, jih objemal in je rekel: „Bog tega ne bo pripustil; še dolgo dolgo življenje vam bo dal!“ Starši so molčali, da bi Petru več žalosti ne narejali. Ali, kar so oče sami od sebe prerokovali, zgodilo se je, in prav kmalo. Le malo tednov po tistem večeru so še živeli, potem pa bolj in bolj slabeli in na zadnje umrli. — Ves v solzah je spremil Peter truplo, rajnega očeta na pokopališče. Silne žalosti mu je srce pokalo. Vedel je namreč, kaj so mu oče bili. Ščasoma pa se je vtolažil z veselim zaupanjem, da očeta ni za zmerom zgubil, in da jih bo enkrat zopet vidil v boljši, srečniši deželi, brez strahu, jih kdej več zgubiti. — Viditi Petra vdanega v sv. voljo Božjo se je tudi materi žalost vlegla nekoliko. Vendar je smrt ljubljeneга očeta materno srce prehudo zadela, in ker je skerb za Petrovo dobro izrejo slonela zdaj samo na njih ramah, pešalo jim je zdravje in pojemalo.

2. Kakor poprej je hodil Peter tudi še zdaj v šolo; in je bil priden in krotek; doma pa je bil svojej materi z vso ljubeznijo vdan, katero je serčniši ljubil, ko poprej. Ali nekega dne, ko popoldan iz šole pride, najde mater bolno v postelji. Smrt očetova mu je bila še preživo v spominu, toraj se je silno vstrašil. Mati, ko ga vidijo vsega prestrašenega, ga tolažijo s sladkim upanjem, da jim bo odleglo. Drugo jutro je hotel Peter doma ostati in materi streči. Pa mati ga pregovoré, da v šolo gre. Ali vso ljubo pot ni drugega mislil, ko na svojo bolno mater, in malo je mankalo, da mu ni clo v šoli na glas jok všel. Popoldan domu pridši najde mater vso slabejšo, in viditi je bilo, da bodo morali umreti. Peter je zdaj iz šole ostal, ter materi stregel in druge domače opravila opravljal, h katerim so ga že zgodaj privadili. Odsihmalo se je materna bolezen vedno bolj hujšala. Slabo so se čutili mati, so nekega jutra Petra k sebi zaklicali, ter mu rekli z žalostnim srcem: „Bolezen mi ne odleže, ljubi Peter! Želim se toraj z Bogom spraviti, in se ž njim skleniti, čegar celo življenje je bila ljubezen do revežev in sirot! — Pojdi toraj k sosednji in prosi jo, da gre k gospodu fajmoštru, naj me previdijo. Ako bi bila volja Najvišega, me iz tega sveta poklicati, nikar nezmerno ne žaluj. Bog bo zate skerbel. S sosedovo materjo, z Dobričevko, bom že govorila, da se po moji smerti v našo hišo preselijo, za tebe skerbé in redé. Vdova so, ki pri drugih ljudeh gostujejo; in ker so sami, lahko pri tebi ostanejo. Le reci jim, naj gredó kmalo po gospoda fajmoštra, potem pa k meni pridejo. — Če bi imeli po mojej smrti pomankanja terpeti, pojdi k svojemu stricu, očetovemu pravemu bratu. Dober mož je stric. Gotovo te bo k sebi vzel in te preživel. In ker si s svojim očetom pred par leti pri njem bil, ti bo pot še kaj znana“. Petra je žalost vsega prevzela in debele solze so se mu pri maternih besedah po licih vdirale. Vendar gre, kakor mu mati velé, gre stežkim srcem. Kmaló potem so Petrova mater previdili. In mati Dobričeva se je zdej v hišo preselila, ter bolni stregla in tudi obljubila, po njeni smerti Petra v skerb vzeti. — Par dni zatem pa so se Petrova mati silno slabo čutili in bolezen je do verha prikípela. Čutili so, da njih smrt ni dalječ. Dobričeva mati so imeli drugje opraviti in Peter je samši pri maternej postelji sedel. Sklonili so se še enkrat in začeli z rahlim, počasnim glasom takole: „Moj ljubi sin! čutim, da bom sklenila, in te siroto zapustila. — Nimaš ga očeta več, razun Očeta v nebesih. Pa nebeški Oče je bogat in dober, in te rad ima, in te ne bo pustil pomankanja terpeti, dokler ga ljubiš, pridno moliš in njegove zapovedi spolnuješ. — In tudi sestre nimaš, in nobenega brata ne, razun ljubega Jezusa, kateri je tudi nekđaj revno dete bil, kakoršno si ti, in je na sv. križu v strašnih bolečinah svoje življenje sklenil, ter zate umeril, da te zamore nebe-

ški Oče spet za ljubo imeti. Zdaj pa je Jezusovo vse veličastvo v nebesih, in če boš prav dober in nobenega greha ne storiš, vzlet bo ob svojem času v svojo zlato hišo, kjer ti ga ne bo veselja ne konca ne kraja. — In kader mene več ne bo, tudi mater na zemlji več ne boš imel; pa Mati Božja bo tudi tvoja mati, in te bo varovala in za te skrbela: le nikar ne pozabi, vsako jutro nje varstvu in priprošnji se izročevati. — Ostani vedno bogaboječ in pobožen, in spominjaj si pogostoma naukov, ki si jih prejel svoje mlade dni. Samo po njih, in ne po zgledu hudobnih ljudi, ravnaj svoje življenje. Z hudobnimi ljudmi pa se nikar ne pajdaši; sveti angeli Božji naj ti bodo tovarši, kateri so vedno zraven tebe in gledajo, ali se lepo in spodobno zadržiš. Dokler si pobožen, veselé se te in te radi imajo; če pa kaj nespodobnega ali pregrešnega storiš, jokajo se, in te zapusté in tožijo pred Bogom. —

Šla bom zdaj k Bogu, šla k svojemu in tvojemu Očetu, in zaupam na njegovo milost in usmiljenje, da mi bo pri sebi v nebesih stanovanje odkazal. Tam gori ga bom prav goreče prosila, da te pobožnega in nedolžnega ohrani vse tvoje žive dni, in enkrat tudi tje gori vzame v vesele nebesa. — Moli vsaki dan za svojega rancega očeta, in kader oči zatisnem, tudi na me se spominjaj v svojih molitvah. In kader se ti hudo godi in si žalosten, spominjaj se na nebesa in na ljubega Jezusa, kateri je tako veliko trpel iz ljubezni do tebe. Prosi ga, naj tudi tebi pomaga voljno potrpeti. — Ljubo dete! — obljubi mi vse to!" — To govorili mu podajo mati velo roko. Jokaje jim Peter vanjo seže, in vse čisto obljubi. Še enkrat mati roko stegnejo in Petra blagoslovijo. Potem se spet nazaj v postelj vležejo, ter omolknejo. In sapa jim zastane, oči stisnejo, in zaspé — zaspé za zmerom. Peter je naslonil svojo glavo na postelj, ter jokal milo jokal, da bi se bil kamen omečil. Kader se je pa izjokal, rekel je: „O moj Bog! tudi mater si mi zdaj k sebi poklical. Pa zgodi se tvoja volja! Dobrotljivi Oče nebeški! nikar me ne zapusti, ker zdaj na zemlji nimam ne očeta, ne matere!" — Na jutro, ko so imeli materno truplo zakopati, obšla je Petra neizrečena žalost. Nepopisljiva britkost mu je dušo zalivala in je zdihnul in rekel: „O ljuba moja mati! le še enkrat se zbudite; še enkrat z menoj pregovorite“. Ves objokan je spremil črno trugo, v kterej je truplo materno ležalo, na pokopališče, in kader so trugo v jamo spustili, in s perstjo in peskom zasipali, bilo mu je, kakor bi mu kdo z bodečim nožem serce razbadal. Kader je domu prišel, oh kako mu je bilo vse drugači, kakor kader so mu očeta zakopali. Tikrat je imel vendar še mater doma, zdaj pa tudi matere nič več ni bilo. Povsod jih je pogrešal, kamorkoli je le pogledal. Vse je bilo nekako prazno in zapuščeno. Ni ga več dalje v hišo sterpelo. Sklenil je k stricu iti. Svojo hišico je vidovi izročil, se gospod fajmoštru

lepo priporočil, in se je na pot podal v Travnik, kjer so stric stanovali.

Ne bom vam na dalje popisoval, kako je Peter popotoval, tudi ne kako se mu je pri stricu Antonjevcu godilo. Namenil sem si le zgled, kako naj se otroci prav keršansko izreajo, pred oči vam postaviti, in ako Bog da, sem to spolnil. Ker pa vem, da vas bo mikalo slišati, kako se je dobremu Petru na dalje godilo, rečem ob kratkem: Stric Antonjevec je Petra z veseljem sprejel in ga imel ko lastnega sina. Pošiljal ga je v šolo, da se je popolnoma izšolal, in prav dobro izučil. Pa nesreča nikoli ne miruje. Stric Antonjevec je hodil v poletnih večerih po storjenem opraviilu, (bil je namreč vradnik), se nekoliko sprehajat, njegov sin in Peter pa sta ga po navadi spremljevala. Nekega večera pa je šel sam brez fantičev. Pride do pašnika, kjer se je živina pasla. Nek konj se splaši, in vdari Antonjevca s svojim kopitom po persih, da se je revež pri tej priči zgrudil in se mu kri iz ust in nosa vlila. Do mu ga zanesó, in zdravnika pokličejo; pa je vse zastonj. Čez nekaj dni je dušo izdihnil. Peter je vroče solze pretakal pri pogrebu svojega strica in dobrotnika, in ne zastonj. Po Antonovčevi smerti se mu je vse spremenilo. Antonovčeva žena je že poprej piko na Petra imela, pa je svojo nevoljo skrivala, da bi svojega moža ne žalila, kateri je pobožnega Petra resnično ljubil. Ali kmalo po stricevi smerti jej Peter ni mogel nobene reči več po volji storiti, dasiravno si je vse prizadeval, jej vstreči. Kmalo je spoznal, da ne bo mogel dolgo več pri hiši ostati. In res nekega jutra, ravno ko je Peter vstal, pride Antonovčeva žena z culico pod pazduho, v katero je nekaj njegovih sraje in oblačil povezala, ter mu reče, da ga ne more dalje obdržati in da naj si toraj drugje svoj kruh poišče. — Žalostnega srca Peter culico vzame, se v sv. Božjo voljo izroči, teti lepo zahvali za vse prejete dobrote, se od nje sina in hčerke lepo poslovil, in Antonovčevo hišo zapusti. Eno uro hoda zunaj Travnika pride do razpotja, kjer se cesta deli. Ena je peljala v njegovo domačijo; kam da pa druga derži, ni vedel. Postoji in premišljuje, po kateri bi šel. Na zadnje sklene in pravi sam pri sebi: „Kaj bi hodil v svojo domačijo. S čim bi se v samotni hiši preživljal? — Ne grem nazaj! — Pisati in marsikaj drugega sem se naučil; rajši grem v kako mesto, da si tam kruha poiščem.“ Šel je tedaj po poti, ki ni v njegovo domovino peljala. — Že je kake štiri ure prehodil, ko se je pot skoz ozko dolino zavila. Na enej strani je bil globok graben z vodo napolnjen, na drugej visoka stermina, čez katero je pot peljala. Peter na višino prikoraka, kar zagleda zdolej v soteski lepo osedlanega konja, zraven njega pa velicega črnega psa, ki je nekaj vlekel, kar je bilo v suknjo oblečenej človeškej roci podobno.

„Tu se je nesreča pripetila!“ misli si Peter, in hitro steče doli pomagat, če bi še mogoče bilo. Ko bližej pride, konj zarazgeta in pes jame cviliti, kakor bi mu povedati hotel, kaj se je zgodilo. Ko Peter k grabnu stopi, silno se vstraši. Klobuk, ki je po vodi plaval in roka, ki je iz vode molela, prepriča ga, da je nekdo vtonil. Prime merzlo roko, da bi vtonjenca iz vode izvlekel, pa sam ni mogel. K sreči se mož na vozičku tam memo pripelje. Peter ga zakliče, vtopljenca iz vode potegneta in na bližnjo pristavo zapeljeta, ki je nekoliko od ceste ležala. Ali kako so se na pristavi prestrašili, ko so z nesrečnim vtopljencem do tje prišli, ktereга so gospoda Jeličnika, svojega gospodarja, spoznali: „Za Božjo voljo!“ so vsi z enim glasom zaupili, „to so naš žlahni gospod! Kaj se jim je primerilo?“ Zanesli so ga v stanico, in Peter je hitro poskusil, vtopljenca spet v življenje pripraviti, ako bi še mogoče bilo. Večkrat je bil že v bukvah bral, kako z vtonjenci ravnati. Zdaj je hitro se tako poskusil. Pa dolgo se mu ni hotlo po sreči izteči. Na zadnje po dolgem prizadevanji je jel pa gospod Jeličnik spet sopsti in je spregledal. Poslali pa so bili tudi po Jeličnikovo gospo v grad, na Bukovce in po zdravnika. Zdravnik je Petra pohvalil, da se je prav umno obnašal. Zdej je hotel Peter spet dalje potovati, pa mu niso pustili. Vedel je gosp. Jeličnik, da se ima za Bogom naj poprej Petru zahvaliti, da je še živ. In ko je slišal, da Peter službe išče, ponudil mu je on sam v svojem gradu pisarsko službo. Vesel jo je Peter prevzel, in s svojo zvestobo, priljudnostjo in prijaznostjo se vsem prikupil, da ga je ljubil in spoštoval, kdorkoli ga je poznal. Čez nekoliko let pa je umerl oskerbnik grada, pošten postaran mož. Peter mu je že poprej marsikaj pomagal, in se tako z njegovimi opravili soznani. To opravilo je zdaj gospod Petru izročil, ki ga je opravljal po vesti in zvesto. Še enkrat se je bil zdaj Peter v domačijo povrnil, in ker je vidova, ktereј je bil svojo hišico izročil, med tem umerla, prodal je hišico, in se spet nazaj na Bukovce podal. Poznejše je gospod Jeličnik Petru gradič bliz Bukove prepustil, v kterem je Peter svoje posledne dni srečno in veselo preživel, zraven pa službo oskerbnika na Bukoveh še zmerom opravljal. Doživel je veliko let, in umerl, kakor živi zgled pobožnosti.

Sklep.

Tu sem vam povedal zgled prave keršanske izreje otrok. Po tem zgledu tudi vi svoje otroke izreajte, keršanski starši! in obljubim vam, srečni bote vi, srečni vaši otroci. Ne bo vam treba

na stare dni se milo solziti nad otroci. Otroci vas bodo spoštovali in na rokah nosili. In kader ura pride, mirno se bote iz tega sveta ločili, brez strahu pred Božji sodni stol stopili, in na svoje otroke kazaje rekli: „Gospod! tukaj so, ktere si nam izročil! nobeden se ni pogubil iz našega zadolženja!“ In Gospod poreče vsakteremu: „Blagor tebi, zvesti in dobri hlapec; ker si bil v malem zvest, čez veliko te bom postavil. Pojdi v veselje svojega Gospoda!“ Amen.

Pridiga v god sv. Ožbalda.

(Za 8. pobinkoštno nedeljo; naša rajtinga; gov. J. Š.)

„Daj odgovor od svojega hiševanja“. Luk. 16, 2.

V v o d.

Današnje nedeljsko sv. evangelje nas v lepi priliki od krivičnega hišnika podučuje, kako moramo s premoženjem tega sveta ravnati, da se tako ž njim prijatelov preskerbimo, ki nam bodo pomagali v večno življenje. Modro po Kristusovi zapovedi so z časnim premoženjem gospodarili in si nebesa kupovali svetniki in svetnice božje, nad katerim se zdaj v nebeški bliščavi lepo sveti tudi sv. Ožbald, kterega spomin bomo prihodnji petek obhajali.

Bil je pa sv. Ožbald mož po volji božji; pošiljal je svoje zaklade v nebesa, zatorej je pa tudi od svojega hiševanja lahko odgovor dal in se zdaj v nebesih veseli. Kaj ne ljubeznjivi! da vi vsi enkrat za njim priti želite? Jes vam pa dober stojim, da bote tudi vi enkrat tako srečni, če ga le v njegovih lepih čednostih posnemate; poslušajte torej, kako lepo je on živel:

Sv. Ožbald je bil od nevernih staršev rojen in izrejen. Po smerti svojega očeta Edelfreda angleškega kralja je moral s svojima bratoma v Škocijo bežati in ravno tukaj ga je obsijala luč

sv. vere, ker tukaj se je dal s svojima bratoma kerstiti. Kmalo po smerti svojega sovražnika Eduina je on angleški kralj postal.

Ko je sv. Ožbald kralj postal, bila je njegova prva skerb sveto vero v celem kraljestvu vpeljati. Pa njegovemu namenu se ustavlja Cednala, smertni sovražnik kristjanov in pelje silno veliko vojsko nad Ožbalda. Sv. Ožbald pa goreče moli, zapové pred vojsko križ nositi v znamenje, da le na Kristusa zaupa, in glejte! s katerim je Bog, ta tudi zmaga. Sv. Ožbald premaga in uni grozovitnež na bojišču smert stori. Od zdaj si je sv. Ožbald močno prizadeval v celem kraljestvu sv. katoliško vero vpeljati, je zidal cerkve in vse ljudi, tudi narveče reveže tako ljubil, kakor skerbni oče svoje otroke. Vsak dan je bila za reveže miza pregernjena, kjer so se nasitili. Bilo je ravno na sv. velikonoč; kralj s sv. škofom Aidanom pri mizi sedi. V tem pride služabnik praviti, da je še nekaj siromakov na dvorišču. Sv. kralj vzeme brez premislika sreberno skledo polno jedil in jo revežem v dar dati vkaže. Sv. škof se tega tako razveseli, da prime kralja za roko in mu reče: „O da bi ta roka nikoli ne strohnela!“ In glejte čuda! Sv. Ožbald je zgubil svoje življenje v neki vojski leta 642. Penda, kralj Mercianov, že plesniv grešnik in terdovraten nevernik, je ukazal sv. Ožbaldu glavo in desno roko odsekati in na kol natakiniti. Ali ne glava, ne roka ni strohnela. Osvin, Ožbaldov nastopnik v kraljevanju, je čez leto oboje s kola vzeti dal; glava in kosti so prenesli z veliko častjo v cerkev Lindisfann; desno roko v cerkev sv. Petra. Tamkej se je po njegovi častitljivi smerti veliko čudežev godilo, ki so poterdili, kako mogočen svetnik v nebesih je sv. Ožbald, ki v svojem življenju Kristusovega bandera ni nikdar zapustil.

Ljubi bratje in sestre moje! mi vsi bomo enkrat nar višemu Gospodu nebes in zemlje odgovor dajali, ali pa bomo tudi tako lahko obstali, kakor sv. Ožbald? O naj nam to dodeli neskončno vsmiljeni Jezus, ki bo prišel enkrat rajtingo tirjat

1. od našega celega žitvljenja, in

2. od vsega našega premoženja!

In ravno od te rajtenge sem vam namenil danes govoriti. Ti da sv. Ožbald, veliki svetnik božji; položi danes svojo mogočno besedo pred tron Jezusa Kristusa, da me nevrednega razsvetli s svojim Dnhom, da oznanjem goreče in neprestrašeno božjo besedo. Sprosi vsem nam tako življenje, da se ne bomo ustrašili, kader nam Jezus poreče: Dajte rajtingo od svojega hiševanja!

Razlaga.

1. V tretjih Mozesovih bukvah berem, da je Gospod Bog Mozesu zapovedal, „naj tisti ki kako živino v dar prinese, popred na njo roke položi, potem bo še le dar Bogu prijeten“. Kaj drugzega je hotel Bog s tem naznaniti, kakor to, da ne samo živina Njemu sliši, timveč tudi človek, ki daruje. Ja kristjani! stvari božje smo, — podobe božje. Bog bi nas bil lahko kamne, drevesa ali neumno živino stvaril; pa glejte! „le malo pod angele nas je ponižal“, zato se čudi že kralj David v svojem 8. psalmu rekoč: „Kaj je človek, da se ga spominjaš? ali kaj je sin človekov, da ga obiskuješ? Malo pod angele si ga ponižal, z častjo in hvalo si ga kronal“.

Če nas je pa Bog po svoji podobi ustvaril in nas toliko povišal, je torej tudi on nar viši Gospod in bo enkrat ojstro rajtingo tirjal od svojih stvari. — Še več: Mi smo odrešeni po Jezusu, božjem sinu. Rojeni smo bili od keršanskih mater, ki so nas najpred učile križ delati in spoznovati ljubega Jezusa, ki nas pri sv. kerstu med svoje brate vzame. — Še več: Posvečeni smo od Boga sv. Duha. Odpertih nam je sedem studencev gnad božjih, — tukaj stoji leca, s ktere se vam kruh besede božje lomi, tamkej stoji spovednica kjer grešnik mir svoje vesti spet zadobiva, in tukaj pred velikim altarjem je miza božja vedno pregernjena, pri kateri nas gostuje Jezus Kristus sam s kruhom večnega življenja.

Še več: — Obvarovani smo izmed tavžent in tavžent drugih, ki so bili tisti dan, tisto uro in čas rojeni, ko mi. Pa kje so? —

Pomerli so, nekteri še popred, preden so sladke imena: „Oče! Mati!“ izreči zamogli. Drugi spet so slepi, kruljevi in gluhi; ti pa imaš ravne in zdrave ude, s kterimi si lahko svoj kruhek služiš. Ja ljubeznjivi! dobrot, ktere smo prejeli od Boga, ne moremo izštevati. Vsak dan, vsaka ura, vsak košček kruha, vsaki požirek merzle vode, vsak trenutek, vsaki vdarec tvoje žile je dar božji; — vse, kar imamo, dušo in telo, zdravje in življenje, vse, vse smo prejeli, iz božjih rok. Torej moramo tudi vse Njemu v čast in svoji duši v zveličanje obračati. Pa pobarajmo danes svojo vest v pričo Boga in sv. Ožbalda: Kako smo kaj ure svojega življenja obračali? Osramotoeni moramo obstati, da večji del s svojim življenjem delamo, kakor krivični hišnik z blagom svojega gospoda

zato nas pa tudi ojstro zadevajo besede sv. Pavla: „Kaj pa imaš, (o človek!) kar bi ne bil prejel? Ako si pa prijel, kaj se hvališ, kakor da bi ne bil prejel?“

Le razštej, prijatelj! razštej vse ure, dni in tedne, ki si jih z grešnim veseljem potratil; pa eno uro v cerkvi biti, o to se ti je cela večnost zdela! Večkrat med letom k spovedi iti in se z Jezusom skleniti v presv. rešnem telesu, to je bilo zate že preveč tercijalsko! Za pijančevanje in raj ti je dan prekratek, da moraš še noč v to porabiti, pa pri sv. maši in pridigi ti bo kmalo dolg čas, komaj čakaš slednjega žegna in nimaš časa, poškopiti se z žegnano vodo. Tako torej povračuješ Gospodu dobrote? — „Daj odgovor od svojega hiševanja!“ Da ti le družina dela, si že zadovoljen, kako pa kaj živi, ali ne zahaja ob nedeljah po kerčmah in in grešnih potih, ali je v keršanskem nauku dobro podučena, to ti ni mar. O človek! „daj rajtingo od svojega hiševanja!“

Kolikokrat te je Bog klical, pa ga nisi poslušal. Klical te je v pridigah, klical v spovednici. — Poslal ti je Bog križe, težave in terpljenje, pa še zmenil se nisi. — Klical te je Bóg po žalostnih zgledih drugih ljudi, pa nisi porajtal. Klical te je Bog po tvoji lastni vesti; več let je hodil za tebo in te je klical, zdaj ljubeznivo, zdaj ojstro, opoldan in o polnoči: pa ostal si terdovraten: Ali glej! tvoja mera bo kmalo do verha, čas bo pretekel in stopil boš pred ojestrega sodnika, ki bo nad tebo zagermel: „Daj rajtingo od svojega hiševanja!“ Ja kristjani! če prav premislimo, kako slabo smo s svojim življenjem gospodarili, žalostno bomo rekli, kakor se v neki cerkveni pesmi bere:

„Revež! kam se čem podati?
Kje prijatla tam iskati?
Komaj dobrim bo ostati.“

Pa ne samo življenje, ampak tudi časno blago nam je Bog zaupal, in tudi od tega bo enkrat odgovor tirjal, ker mi nismo njegovi lastniki, ampak le hišniki Bogu podverženi. Karkoli imaš moj kristjan! imaš le posojeno, in boš moral Bogu nazaj dati. Če si se tudi večkrat potil, preden si svoje premoženje skupaj spravil, vendar je le Bog, ki je požegnal tvoj trud in tvoje delo; ker On je, od kterege vsaki dober dar pride. Ker je torej tudi posvetno bogastvo le dar božji, iz tega lahko spoznate, svojo dolžnost božje dari tudi po volji božji uživati, saj ste le hišniki. Če tudi Gospod k tvojemu slabemu hiševanju večkrat molči, nikar ne misli, da se on zato ne zmeni! Pri njem je vse zapisano, On ničesar ne pozabi; enkrat bo vendar od tebe ojster odgovor tirjal.

Le v cerkveni pesmi dalej beri in boš našel besede:

„Bukve bojo prinešene,
Dela bodeš bral storjene.
Dobre vse in nepoštene.
Tedaj bo sodnik se vsedel,
Vse, karkolj je kdo naredil,
Celi svet bo tiskrat zvedil“.

Pa vendar pri vsem tem kristjani delajo, kakor bi ne bilo sodnika, in ne pomislijo, da od vsacega vinarja bo treba odgovor dajati. Le poglej jih, kako nezumno živijo in upravljajo po nemarnem božje dari! Koga ima pijanec za svojega Boga? Svoj trebuh in svoje gerlo; svojo cerkev ima v kerčmi, namesto molitve le kolne in dušo satanu prodaja; med tem pa njegova žalostna žena doma britke solze pretaka, raztergani in lačni otroci za kruhom upijejo. Nima že poštenega oblačila, da bi šla v cerkev k službi božji. Hiša že visi in čez raztergano streho dež udarja; on pa še zmiraj naliva. Že se mu začne celi život tresti, bode ga in naduha ga davi, on vendar še ne prejenja, dokler pride bleda smert, in ta mu pot pokaže pred pravičnega sodnika, ki mu ojestro reče: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“

Ti pa, moj prijatelj! bodi pameten, in poslušaj, kaj ti bom svetoval! Se ve, da se ta moj svet marsikteremu ne bo dopadel, tebi bo pa gotovo velik dobiček prinesel: Ti imaš morebiti navado, vsako nedeljo in vsaki praznik v kerčmo iti in tamkej svoje s kervavimi žulji zaslužene krajcarje po nemarnem upravljati. Ako bi ti vselej tiste dnarje shranil, ktere brez potrebe izdaš, po več letih bi si lepo premoženje naložil, s katerim bi tudi svojemu revnemu bratu zamogel pomagati in si tako prijatlov za nebesa poiskati. O le pomisli, koliko solz bi ti revežem posušil! Le poglej, koliko revščine že je na svetu! koliko je revnih vidov in zapuščenih sirotic! Glej v koliko tavžent in tavžent podobah hodi še zmiraj Jezus po zemlji okoli; obložen je s težkim, težkim križem in te pomoči prosi! In vendar je le On, od ktereга imaš vse in ki ti bo vse obilno povernil, karkoli svojemu revnemu bratu podeliš, saj On sam v sv. evangelju, ki se bere v praznik sv. Ožbalda, takole govori: „Kdorkoli da piti komu iz med teh nar manjših le kozarec merzle vode v imenu učenca, resnično vam povem, ne bo zgubil svojega plačila“. Poskusi torej to, ljubi prijatelj! in da ti ne bo po nedeljah in praznikih dolg čas, vzemi v roke kakšne sv. bukve, ali pa svoje otroke v keršanskem nauku podučuj! Glej tudi pri sosedu leži Jezus v podobi revnega bolnika! obišči ga! tolaži ga! in pred tistim, „ki je tudi bolnike obiskati zapovedal“, boš enkrat lahko obstal, ko ti poreče: „Daj odgovor od svojega hiševanja!“

Koliko marsikteri skerbi, da si spuha in ozaljša hišo, v kateri bo le malo časa prebival. Če torej že za svojo hišo toliko denarja izdaš, bo le mogel pozabiti hiše božje, v kateri stanuje Kristus noč in dan v zakramentu presv. rešnega telesa? „Daj odgovor od svojega hiševanja!“

Pa tudi vi, ki ste reveži, ne mislite, da bote brez odgovora! Če ste le en sam talent prejeli, ne smete ga zakopavati, ampak ž njim si morate novega pridobivati, le tako smete upati, da vam bo Kristus rekel: „Prav, dobri in zvesti hlapec! ker si bil v malem zvest, čez veliko te bom postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda“.

S k l o p.

„Daj rajtingo od svojega hiševanja! daj rajtingo od svojega življenja! daj rajtingo od svojega premoženja!“ V resnici strašne besede za nas vse, ljubi prijatli in prijateljice moje! Kaj nam je torej storiti? To, kar stori popotnik, ako pride v tujo deželo, v kateri naš denar ne velja. On svoj denar hitro zamenja za denar tiste dežele. Nismo popotniki tudi mi? Kam gremo? — V večnost! Tam pa srebro in zlato nič ne velja, skerbimo torej, da ga za dobre dela zamenimo! V tem nas podpiraj s svojo močno prošnjo ti veliki svetnik sv. Ožbald! Pomagaj nam vsem skupej, da bomo veseli, kader bo prišel Gospod od nas rajtingo tirjat, s sv. Pavlom reči zamogli: „Dobro smo se vojskovali, tek dokončali in vero ohranili. Zdaj nam je prihranjena krona pravice, katero nam bo dal Gospod, pravični sodnik“. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Za dekanijske svetovalce so bili izvoljeni čč. gg. v dek. Belak: Nesto Fr. za prvega, Sivic Jak. za drugega; — v dek. Celovec: Tavčar And. za 1., Holiber Mih. za 2.; — v dek. Doberlavas: Košir Bl. za 1. in Šluet Jož. za 2.; — v dek. Kanalska dolina: Ferčnik Lamb.; — v dek. Bliberk: Bergman Bal. za 1., Hafner Jan. za 2.; — v dek. Rož doljni: Dobajnikar Šim. za 1. in Milar Andr. za 2.; — v dek. Rož zgornji: Biconik Fr. za 1. in Lesjak Bal. (mlajši) za 2.; — v dek. Tinje: Kuhar Jak. za 1. in Incko Tom. za 2.; — v dek. Trajberg: Puher Vik.; — v dek. Velikovec: Oriješnik Val. za 1. in Huter Jan. za 2.; — v dek. Zilska dolina spodnja: Kanduč Jož. za 1. in Kalt Gašp. za 2.; — v dek. Št. Andraš: O. Otmar Gahovec benedikt.; — v dek. Terg: Fischer Alojzi za 1. in Paher Dav. za 2.; — v dek. Breže: Heiss Jan. za 1. in Prandstätter Jan. za 2.; — v dek. Sovodje: Dörer M. za 1. in Tobajc Jan. za 2.; — v dek. Kerška dolina: Ehrlih Ant. za 1. in Zemroser Štef. 2.; — v dek. Krapfeld: Staudaher Mat.; v dek. Št. Lenart: Käfer Jož.; v dek. Melska dolina: Martinis Jož. za 1. in Kahn Juri za 2.; — v dek. Dravska dolina: Kolmajer Pavl.; — v dek. Zilska dolina zgornja: Kranjc Andr. za 1. in O. Manet Prugg za 2.; v dek. Dravska dolina spodnja: Hugo baron Aichelburg za 1. in Pfeiffer Mark. za 2.; v dek. Št. Vid: Berbic Ign. za 1. in Novak Tom. za 2.; — v dek. Wolfsberg: Mosier Jan.

Umerli so čč. gg. O. Hugo Breyer bened., Pobožnik Franc def. in O. Jožef Heilman bened. R. J. P.!

Goriška nadškofija. Čast. g. A. Legiša, korni in farni vikarij, ceremoriarij v veliki cerkvi, bivši večletni katehet brez plačila v tukajšnjem sirotišču, je postal papežev kamernik s čast. imenom „Monsignore“. Č. g. Jož. Šlunder je prestavljen na novo vikarijo v Brajnici fare Šmarje; č. g. Ant. Marega v Bornijan. — Za gvardijana tuk. oo. kapucinov je zdaj č. o. Oton Bergmeister, bivši vikarij kapuc. v Volšbergu. — Umerla sta čč. gg. Fr. Lašič, dornberški fajm, in Jož. Prinčič, vikarij v Boznijani. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Lokalija Babno polje je razpisana 21. maja. — Prestavljeni so čč. gg.: Anton Škufca iz Šmartnega pri Litiji v Prem; Jak. Kalan od Križevega pri Kostanj. v Šmartno; Fr. Štupica s Svibnega v Polhov gradec; Fr. Pleško iz Sodražice v Stari terg pri Ložu; Val. Pečnik iz Drage v Sodražico; Jan. Lunder z Razdertega v Ternje, slavinske fare; Lovro Rozman iz Dolenje vasi v Staro loko. Umerl je č. g. Sim. Rupnik. R. I. P.